

RAPORT BEZROBOTNI I OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W ROKU 2005. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE W ROKU 2005 W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

1. UWAGI WSTĘPNE.

Niniejszy raport opracowany został w ramach Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie. Dane źródłowe wykorzystane w raporcie pochodzą z materiałów statystycznych nadsyłanych do WUP w Szczecinie przez Powiatowe Urzędy Pracy z terenu województwa opracowywanych na podstawie formularzy sprawozdań okresowych wg wzoru MPiPS. Wnioski i analizy zawarte w raporcie opracowane zostały na podstawie danych dotyczących liczby ofert pracy i liczby bezrobotnych podzielonych według obowiązującej klasyfikacji zawodów i specjalności.

Za podstawę dla opracowania raportu przyjęto określoną w danym okresie liczbę zawodów uznanych za **najistotniejsze**. Za zawody istotne uznano takie zawody dla których zanotowano w okresie sprawozdawczym min. 50 zgłoszonych ofert pracy, lub dla których w końcu okresu sprawozdawczego zarejestrowanych było min. 50 osób bezrobotnych.

Raport sporządzony został zgodnie z zaleceniami metodycznymi dla potrzeb monitoringu zawodów opracowanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Zawiera on opis i analizę struktury zawodowej bezrobotnych zarejestrowanych w roku 2005 w Powiatowych Urzędach Pracy województwa zachodniopomorskiego. Raport podzielony jest na dwie zasadnicze części składowe.

W części pierwszej zamieszczone zostały dane opisowe dotyczące liczby bezrobotnych w różnych zawodach roku 2005. Dane te przedstawione zostały z uwzględnieniem płci osób bezrobotnych. Odniesione zostały one również do kategorii bezrobotnych wchodzących na rynek pracy po zakończeniu nauki.

Druga część niniejszego raportu poświęcona została zaprezentowaniu i analizie wskaźników charakteryzujących zjawisko bezrobocia.

2. LICZBA BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY WEDŁUG KATEGORII.

W tej części raportu zaprezentowane zostały najbardziej podstawowe informacje dotyczące poziomu bezrobocia oraz liczby ofert pracy w badanym okresie w powiązaniu z poszczególnymi kategoriami zawodów. Liczba bezrobotnych oraz liczba ofert pracy została przedstawiona w powiązaniu z płcią zarejestrowanych bezrobotnych. Ponadto obie liczby zestawiono również dla kategorii bezrobotnych

wkraczających po raz pierwszy na rynek pracy. Oba czynniki, z jakimi zestawiano liczebność poszczególnych kategorii zawodowych osób bezrobotnych oraz liczbę ofert pracy dla danych zawodów dobrana została w sposób celowy. Mają one bowiem znaczący wpływ na kształtowanie struktury zawodowej występującej na regionalnym rynku pracy. Jednocześnie mogą służyć jako wskaźnik, pozwalający na dokonanie opisu, analizy i prognozy tego rynku.

Liczba bezrobotnych oraz liczba ofert pracy wg zawodów w odniesieniu do płci osób bezrobotnych.

Pierwszym czynnikiem poddanym analizie pod kątem jego wpływu na liczebność kategorii zawodowych osób bezrobotnych oraz liczbę ofert pracy dla danych zawodów była płeć. Jest to bowiem czynnik, który może silnie determinować poziom bezrobocia dla danych zawodów. Związane jest to m. in. z faktem, iż nierzadko występują pewne kategorie zawodowe, w których obserwowana jest znaczna nadreprezentacja przedstawicieli jednej z płci. Może to mieć związek z umiejętnościami i warunkami psychofizycznymi, jakie przypisane są do konkretnych zawodów. Dane uzyskane w tym zakresie zaprezentowano w tabelach nr 1, 2 i 3.

Tabela nr 1. - Największa i najmniejsza ilość zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów ogółem.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	Kobiety		Ogółem	Kobiety			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.									
0	Bez zawodu	19 984	12 564	62,87%	1665,33	1047,00	62,87%	5,92	71
522107	Sprzedawca	15 960	14 656	91,83%	1330,00	1221,33	91,83%	300,00	3 600
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7 435	4 142	55,71%	619,58	345,17	55,71%	62,08	745
512201	Kucharz	4 359	3 312	75,98%	363,25	276,00	75,98%	60,50	726
722204	Ślusarz	4 241	85	2,00%	353,42	7,08	2,00%	41,33	496
712102	Murarz	4 141	29	0,70%	345,08	2,42	0,70%	62,58	751
914103	Robotnik gospodarczy	3 949	1 755	44,44%	329,08	146,25	44,44%	484,50	5 814

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	Kobiety		Ogółem	Kobiety			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 854	3 397	88,14%	321,17	283,08	88,14%	1,92	23
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	2 929	88,09%	277,08	244,08	88,09%	383,50	4 602
913207	Sprzątaczką	2 966	2 932	98,85%	247,17	244,33	98,85%	66,17	794
723105	Mechanik samochodów osobowych	2 962	14	0,47%	246,83	1,17	0,47%	22,58	271
743304	Krawiec	2 822	2 774	98,30%	235,17	231,17	98,30%	8,75	105
931301	Robotnik budowlany	2 645	51	1,93%	220,42	4,25	1,93%	130,75	1 569
743604	Szwaczka	2 338	2 327	99,53%	194,83	193,92	99,53%	69,75	837
321208	Technik rolnik	2 059	1 461	70,96%	171,58	121,75	70,96%	1,58	19
241102	Ekonomista	1 940	1 538	79,28%	161,67	128,17	79,28%	9,25	111
Zawody o najmniejszej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.									
341504	Telemarketer	3	1	33,33%	0,25	0,08	33,33%	111	9,25
342301	Pośrednik pracy	4	3	75,00%	0,33	0,25	75,00%	50	4,17
713990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	1	16,67%	0,50	0,08	16,67%	58	4,83
832102	Taksówkarz	6	0	0,00%	0,50	0,00	0,00%	81	6,75
713501	Monter/składacz okien	7	0	0,00%	0,58	0,00	0,00%	103	8,58
347601	Animator kultury	9	8	88,89%	0,75	0,67	88,89%	51	4,25
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	10	8	80,00%	0,83	0,67	80,00%	74	6,17
621102	Ogrodnik szkółkarz	11	9	81,82%	0,92	0,75	81,82%	80	6,67
419104	Pracownik kancelaryjny	14	13	92,86%	1,17	1,08	92,86%	81	6,75
915203	Parkingowy	14	3	21,43%	1,17	0,25	21,43%	80	6,67
825302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	17	8	47,06%	1,42	0,67	47,06%	68	5,67
346103	Opiekunka środowiskowa	22	22	100,00%	1,83	1,83	100,00%	116	9,67
348202	Bibliotekarz	28	25	89,29%	2,33	2,08	89,29%	124	10,33
724401	Elektromonter linii kablowych	29	12	41,38%	2,42	1,00	41,38%	190	15,83
522102	Bukieciarz	31	31	100,00%	2,58	2,58	100,00%	270	22,50

Tabela nr 2a. - Największa i najmniejsza ilość zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów wśród kobiet.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Kobiety		Ogółem	Kobiety		Ogółem		
		liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu			
Zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.									
522107	Sprzedawca	14 656	91,83%	15 960	1221,33	91,83%	1330,00	300	3 600
0	Bez zawodu	12 564	62,87%	19 984	1047,00	62,87%	1665,33	5,917	71
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	4 142	55,71%	7 435	345,17	55,71%	619,58	62,083	745
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 397	88,14%	3 854	283,08	88,14%	321,17	1,917	23
512201	Kucharz	3 312	75,98%	4 359	276,00	75,98%	363,25	60,5	726
913207	Sprzątaczką	2 932	98,85%	2 966	244,33	98,85%	247,17	66,17	794
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	2 929	88,09%	3 325	244,08	88,09%	277,08	383,5	4 602
743304	Krawiec	2 774	98,30%	2 822	231,17	98,30%	235,17	8,75	105
743604	Szwaczka	2 327	99,53%	2 338	193,92	99,53%	194,83	69,75	837
914103	Robotnik gospodarczy	1 755	44,44%	3 949	146,25	44,44%	329,08	484,5	5 814
241102	Ekonomista	1 538	79,28%	1 940	128,17	79,28%	161,67	9,25	111
512302	Kelner	1 496	88,52%	1 690	124,67	88,52%	140,83	53,42	641
321208	Technik rolnik	1 461	70,96%	2 059	121,75	70,96%	171,58	1,58	19
913204	Pomoc kuchenna	1 333	95,28%	1 399	111,08	95,28%	116,58	57,58	691
514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	1 256	95,66%	1 313	104,67	95,66%	109,42	23,08	277
Zawody o najmniejszej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych kobiet.									
341504	Telemarketer	1	33,33%	3	0,08	33,33%	0,25	9,25	111
342301	Pośrednik pracy	3	75,00%	4	0,25	75,00%	0,33	4,17	50
915203	Parkingowy	3	21,43%	14	0,25	21,43%	1,17	6,67	80
347601	Animator kultury	8	88,89%	9	0,67	88,89%	0,75	4,25	51
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	8	80,00%	10	0,67	80,00%	0,83	6,17	74
347302	Muzyk	10	16,13%	62	0,83	16,13%	5,17	0,67	8
419104	Pracownik kancelaryjny	13	92,86%	14	1,08	92,86%	1,17	6,75	81
321205	Technik leśnik	18	20,22%	89	1,50	20,22%	7,42	0,42	5
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	19	55,88%	34	1,58	55,88%	2,83	13,83	166
346103	Opiekunka środowiskowa	22	100,00%	22	1,83	100,00%	1,83	9,67	116
232123	Nauczyciel wychowania fizycznego	23	38,98%	59	1,92	38,98%	4,92	3,33	40
213903	Specjalista zastosowań informatyki	23	37,10%	62	1,92	37,10%	5,17	2,33	28
348202	Bibliotekarz	25	89,29%	28	2,08	89,29%	2,33	10,33	124
241205	Specjalista do spraw rachunkowości	29	87,88%	33	2,42	87,88%	2,75	6,33	76
915105	Goniec	29	72,50%	40	2,42	72,50%	3,33	12,25	147

Tabela nr 2b. - Największy i najmniejszy udział procentowy kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Kobiety		Ogółem	Kobiety		Ogółem		
		% z ogółu	liczba		% z ogółu	liczba			
Zawody o największym procentowym udziale kobiet									
346103	Opiekunka środowiskowa	100,00%	22	22	100,00%	1,83	1,83	9,67	116
522102	Bukieciarz	100,00%	31	31	100,00%	2,58	2,58	22,50	270
422202	Rejestratorka medyczna	100,00%	68	68	100,00%	5,67	5,67	2,75	33
411401	Maszynistka	100,00%	71	71	100,00%	5,92	5,92	0,00	0
513202	Pomoc dentystyczna	100,00%	75	75	100,00%	6,25	6,25	0,58	7
224201	Położna	100,00%	96	96	100,00%	8,00	8,00	0,42	5
513302	Siostra PCK	100,00%	115	115	100,00%	9,58	9,58	0,00	0
514103	Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)	100,00%	146	146	100,00%	12,17	12,17	6,83	82
422301	Telefonistka	100,00%	162	162	100,00%	13,50	13,50	1,75	21
233201	Nauczyciel przedszkola	100,00%	169	169	100,00%	14,08	14,08	6,33	76
513301	Opiekunka domowa	100,00%	218	218	100,00%	18,17	18,17	6,83	82
411101	Sekretarka	100,00%	422	422	100,00%	35,17	35,17	21,42	257
913203	Pokojowa (w hotelu)	99,58%	469	471	99,58%	39,08	39,25	30,67	368
743604	Szwaczka	99,53%	2 327	2 338	99,53%	193,92	194,83	69,75	837
311913	Technik technologii odzieży	99,51%	202	203	99,51%	16,83	16,92	2,00	24
Zawody o najmniejszym procentowym udziale kobiet									
311502	Technik mechanik	6,40%	101	1 577	6,40%	8,42	131,42	6,25	75
311302	Technik elektryk	7,57%	29	383	7,57%	2,42	31,92	5,42	65
723390	Pozostali mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń	8,02%	36	449	8,02%	3,00	37,42	2,67	32
515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	13,07%	57	436	13,07%	4,75	36,33	42,17	506
347302	Muzyk	16,13%	10	62	16,13%	0,83	5,17	0,67	8
321205	Technik leśnik	20,22%	18	89	20,22%	1,50	7,42	0,42	5
915203	Parkingowy	21,43%	3	14	21,43%	0,25	1,17	6,67	80
311911	Technik technologii drewna	21,46%	47	219	21,46%	3,92	18,25	0,25	3
341601	Zaopatrzeniowiec	22,22%	36	162	22,22%	3,00	13,50	6,08	73
741203	Piekarz	26,43%	378	1 430	26,43%	31,50	119,17	19,92	239
741104	Rzeźnik wędliniarz	27,91%	108	387	27,91%	9,00	32,25	10,50	126
311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji	28,04%	30	107	28,04%	2,50	8,92	0,17	2
311204	Technik budownictwa	28,12%	352	1 252	28,12%	29,33	104,33	8,75	105
933104	Robotnik magazynowy	28,94%	90	311	28,94%	7,50	25,92	13,25	159
312102	Technik informatyk	32,71%	141	431	32,71%	11,75	35,92	7,75	93

Tabela nr 3. - Największa i najmniejsza ilość ofert pracy wg zawodów ogółem.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	Kobiety		Ogółem	Kobiety			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie ofert pracy.									
914103	Robotnik gospodarczy	3 949	1 755	44,44%	329,08	146,25	44,44%	484,50	5 814
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	2 929	88,09%	277,08	244,08	88,09%	383,50	4 602
522107	Sprzedawca	15 960	14 656	91,83%	1330,00	1221,33	91,83%	300,00	3 600
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	726	622	85,67%	60,50	51,83	85,67%	187,33	2 248
931301	Robotnik budowlany	2 645	51	1,93%	220,42	4,25	1,93%	130,75	1 569
721401	Monter kadłubów okrętowych	193	0	0,00%	16,08	0,00	0,00%	83,08	997
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	70	1	1,43%	5,83	0,08	1,43%	78,42	941
743604	Szwaczka	2 338	2 327	99,53%	194,83	193,92	99,53%	69,75	837
913207	Sprzątaczką	2 966	2 932	98,85%	247,17	244,33	98,85%	66,17	794
712102	Murarz	4 141	29	0,70%	345,08	2,42	0,70%	62,58	751
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7 435	4 142	55,71%	619,58	345,17	55,71%	62,08	745
512201	Kucharz	4 359	3 312	75,98%	363,25	276,00	75,98%	60,50	726
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	897	3	0,33%	74,75	0,25	0,33%	57,67	692
913204	Pomoc kuchenna	1 399	1 333	95,28%	116,58	111,08	95,28%	57,58	691
721202	Spawacz ręczny gazowy	437	4	0,92%	36,42	0,33	0,92%	56,08	673
Zawody o zerowej ilości ofert pracy.									
513302	Siostra PCK	115	115	100,00%	9,58	9,58	100,00%	0,00	0
411401	Maszynistka	71	71	100,00%	5,92	5,92	100,00%	0,00	0
743101	Przędzacz	73	72	98,63%	6,08	6,00	98,63%	0,00	0
827202	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	74	71	95,95%	6,17	5,92	95,95%	0,00	0
743206	Tkacz	100	94	94,00%	8,33	7,83	94,00%	0,00	0
243201	Bibliotekoznawca	53	49	92,45%	4,42	4,08	92,45%	0,00	0
827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	66	61	92,42%	5,50	5,08	92,42%	0,00	0
744304	Obuwnik przemysłowy	351	319	90,88%	29,25	26,58	90,88%	0,00	0
341404	Organizator usług hotelarskich (zawód szkolny: Technik hotelarstwa)	151	131	86,75%	12,58	10,92	86,75%	0,00	0
831206	Operator pociągowy	59	51	86,44%	4,92	4,25	86,44%	0,00	0
321303	Technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych	91	78	85,71%	7,58	6,50	85,71%	0,00	0
744202	Kaletnik	57	47	82,46%	4,75	3,92	82,46%	0,00	0
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	481	383	79,63%	40,08	31,92	79,63%	0,00	0
621190	Pozostali ogrodnicy	574	454	79,09%	47,83	37,83	79,09%	0,00	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	Kobiety		Ogółem	Kobiety			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
	producenci warzyw, kwiatów i pokrewni								
342901	Agent reklamowy (zawód szkolny: Technik organizacji reklamy)	51	37	72,55%	4,25	3,08	72,55%	0,00	0
342201	Agent celny	98	67	68,37%	8,17	5,58	68,37%	0,00	0
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	184	114	61,96%	15,33	9,50	61,96%	0,00	0
342190	Pozostali pośrednicy handlowi	108	63	58,33%	9,00	5,25	58,33%	0,00	0
311916	Technik transportu kolejowego	58	33	56,90%	4,83	2,75	56,90%	0,00	0
829105	Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych	55	24	43,64%	4,58	2,00	43,64%	0,00	0
827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	70	27	38,57%	5,83	2,25	38,57%	0,00	0
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	385	25	6,49%	32,08	2,08	6,49%	0,00	0
314303	Nawigator	62	4	6,45%	5,17	0,33	6,45%	0,00	0
723303	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	59	3	5,08%	4,92	0,25	5,08%	0,00	0
724103	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	135	5	3,70%	11,25	0,42	3,70%	0,00	0
314104	Technik mechanik okrętowy	119	3	2,52%	9,92	0,25	2,52%	0,00	0
721390	Pozostali blacharze	75	0	0,00%	6,25	0,00	0,00%	0,00	0
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	161	0	0,00%	13,42	0,00	0,00%	0,00	0
12101	Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	471	0	0,00%	39,25	0,00	0,00%	0,00	0

W tabeli nr 1 zaprezentowano 15 kategorii zawodów, dla których istniała w 2005 roku największa liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz 15 zawodów, dla których we wspomnianym okresie zanotowano najmniejszą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych.

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 1 stwierdzić można, iż w roku 2005 na obszarze województwa zachodniopomorskiego najliczniejszą kategorią osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowych Urzędach Pracy byli bezrobotni **bez zawodu**. Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w tej kategorii zawodowej w 2005 roku kształtowała się na poziomie 1665,33 osoby. Na dalszych miejscach pod względem średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych znalazły się następujące kategorie zawodowe:

- sprzedawca (1330,00),
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (619,58),
- kucharz (363,25),
- ślusarz (353,42),
- murarz (345,08).

Najmniejszą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w roku 2005 zanotowano natomiast w przypadku osób z zawodem telemarketera. Średnia miesięczna liczba bezrobotnych osób o takim zawodzie kształtowała się w 2005 roku na poziomie 0,08 osób. Na dalszych miejscach w zakresie najniższej średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych uplasowały się w roku 2005 osoby o następujących zawodach:

- pośrednik pracy (0,25),
- parkingowy (0,25),
- animator kultury (0,67),
- nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej (0,67)
- muzyk (0,83).

Zaprezentowane kategorie zawodów o najwyższej i najniższej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w roku 2005 są zbieżne z danymi uzyskanymi w tym zakresie obejmującymi okres I półrocza wspomnianego roku. Świadczyć to może o fakcie, iż pewne kategorie bezrobotnych znajdują się w trwale niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Ponadto znaczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych bez zawodu tak I półrocza jak i na przestrzeni całego 2005 roku wskazuje na raczej kryzysową sytuację w zachodniopomorskiego regionalnego rynku pracy.

W tabelach 2a oraz 2b zaprezentowane dane opisujące udział kobiet w grupie zawodów charakteryzujących się największą oraz najmniejszą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych. Przy czym wyróżnienia kategorii zawodowych w stosunku do kobiet dokonano eliminując z zestawienia zawody o stricte męskim charakterze, gdzie specyfika wykonywanych czynności służbowych oraz zasób umiejętności i sprawności fizycznej koniecznych do wykonywania danego zawodu w sposób jednoznaczny predestynowały mężczyzn do jego ewentualnego wykonywania. Dane uzyskane w tym zakresie zobrazowane zostały w dwojaki sposób: w tabeli 2a uszeregowano kategorie zawodowe bezrobotnych kobiet pod

kątem bezwzględnej liczebności poszczególnych kategorii. W tabeli tej zaprezentowano 15 kategorii zawodowych, dla których liczba bezwzględna zarejestrowanych bezrobotnych kobiet osiąga najwyższy poziom oraz 15 kategorii, dla których poziom ten jest najniższy. W tabeli 2b dokonano natomiast uszeregowania kategorii zawodowej bezrobotnych kobiet mając na względzie odsetek kobiet wśród danej kategorii bezrobotnych. Zamieszczono tam 15 kategorii, dla których odsetek ten był najwyższy oraz 15 kategorii, dla których osiągnął on najniższy poziom.

Jak wskazuje tabela 2a największą liczebnie kategorię bezrobotnych kobiet stanowią osoby posiadające zawód **sprzedawcy**. W 2005 roku ta kategoria zawodowa liczyła **14 656** osób. Na dalszych miejscach pod względem liczebności znalazły się następujące kategorie zawodowe bezrobotnych kobiet:

- bez zawodu,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym,
- asystent ekonomiczny,
- kucharz
- sprzątaczką.

Na podstawie danych zobrazowanych w tabeli 2b stwierdzić można, iż w roku 2005 istniało 12 kategorii zawodowych zarejestrowanych bezrobotnych, wśród których całość (100%) stanowiły kobiety. Były to następujące zawody:

- opiekunka środowiskowa,
- bukietarz,
- rejestratorka medyczna,
- maszynistka,
- pomoc dentystyczna,
- położna,
- siostra PCK,
- kosmetyczka,
- telefonistka,
- nauczyciel przedszkolny,
- opiekunka domowa,
- sekretarka.

Najmniejszy natomiast procentowy udział kobiet wśród zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano w przypadku kobiet z zawodem **technika mechanika** – 6,40% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tej kategorii zawodowej. Na dalszych miejscach pod względem najmniejszego udziału kobiet w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zanotowano dla następujących zawodów: technik elektryk (7,57%), pozostali mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń (8,02%), pracownik ochrony mienia (13,07%), muzyk (13,13%) oraz technik leśnik (20,22%).

Tabela nr 3 zawiera informacje na temat 15 zawodów, dla których w badanym okresie zanotowano największą ilość ofert pracy zgłoszonych do służb zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim. Ponadto w tabeli tej zawarto również kategorie zawodowe bezrobotnych, dla których w roku 2005 nie zanotowano żadnej oferty pracy. Liczba takich zawodów w badanym okresie wynosiła 29 szt.

Jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 3 w roku 2005 największa liczba ofert pracy zanotowana została dla bezrobotnych z zawodem **robotnik gospodarczy**. Średnia miesięczna liczba ofert pracy skierowanych do przedstawicieli tego zawodu wynosiła 484,50 szt. Na dalszych miejscach pod względem liczby ofert pracy uplasowały się następujące zawody: pracownik biurowy: (383,50), sprzedawca (300,00), pracownik administracyjny (187,33), robotnik budowlany (130,75) oraz monter kadłubów okrętowych (83,08). Wśród zawodów, dla których w roku 2005 nie zanotowano żadnych ofert pracy znalazły się następujące zawody: siostra PCK, maszynistka, prędkarz, operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich, tkacz, bibliotekoznawca, operator urządzeń przetwórstwa owocowo – warzywnego, obuwnik przemysłowy, operator usług hotelarskich, operator pociągowy, technik technologii żywności, kaletnik, rolnik pracujący na własne potrzeby, pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni, agent reklamowy, agent celny, organizator agrobiznesu, pozostali pośrednicy handlowi, technik transportu kolejowego, operator urządzeń przetwórstwa mięsa, technik mechanizacji rolnictwa, nawigator, mechanik maszyn i urządzeń górniczych, elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego, technik mechanik okrętowy, pozostali blacharze, górnik eksploatacji podziemnej, żołnierz zasadniczej służby wojskowej.

Na podstawie zaprezentowanych danych, stwierdzić można, iż w roku 2005 wśród kategorii zawodowych charakteryzujących się największą liczbą

zarejestrowanych bezrobotnych przeważały zawody „robotnicze” oparte na wykonywaniu pracy fizycznej lub fizyczno – umysłowej. Wśród 15 zawodów o największej liczbie bezrobotnych ta kategoria liczyła 12 zawodów. Jednocześnie wśród zawodów o najmniejszej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ta kategoria liczyła 8 zawodów. Takie informacje uzyskane w tym zakresie świadczyć mogą o tym, iż osoby posiadające kwalifikacje zawodowe bazujące na wykonywaniu pracy fizycznej znajdują się w dość trudnej sytuacji na rynku pracy, która to sytuacja ma charakter trwałej tendencji. Nadal bowiem na regionalnym rynku pracy funkcjonują osoby posiadające kwalifikacje zawodowe nieprzydatne z punktu widzenia zapotrzebowania rynku pracy. Wynikać może to zarówno z niedostosowania profili kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy, jak również z dezaktualizacji kwalifikacji zawodowych posiadanych przez bezrobotnych, połączonej być może z jednoczesnym niskim poziomem dokończania zawodowego i podnoszenia oraz aktualizowania tych kwalifikacji. Odrębną kwestią pozostaje sprawa pracy nierejestrowanej, która występuje zwłaszcza w przypadku owych zawodów robotniczych (szczególnie w budownictwie).

Dane zebrane w tabelach nr 1, 2 i 3 wskazują ponadto w sposób jednoznaczny, iż na zachodniopomorskim regionalnym rynku pracy kobiety zajmują raczej niekorzystną pozycję w porównaniu z mężczyznami. Świadczyć może o tym m. in. fakt, iż wśród 15 zawodów z największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych znalazły się zawody o znaczącej przewadze kobiet (m. in. sprzedawca – II miejsce – udział kobiet 91,83% ogółu bezrobotnych, kucharz – IV miejsce – udział kobiet 75,98% ogółu bezrobotnych, asystent ekonomiczny – VIII miejsce – udział kobiet 88,14% ogółu bezrobotnych, pracownik biurowy – IX miejsce – udział kobiet 88,09% ogółu bezrobotnych, sprzątaczką – X miejsce – udział kobiet 98,85%, szwaczka – XVI miejsce – udział kobiet 99,53% ogółu bezrobotnych oraz technik rolnik – XV miejsce – udział kobiet – 70,96% ogółu bezrobotnych. Łącznie w kategorii 15 zawodów z największą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych znalazło się 8 zawodów, dla których wśród ogólnej liczby bezrobotnych zdecydowanie (pow. 70% ogólnej liczby) dominowały kobiety oraz 2 zawody, w których liczba kobiet stanowiła również znaczący odsetek ogólnej liczby bezrobotnych. (pow. 50%). Jednocześnie można również dokonać porównania 15 zawodów o największej liczbie zarejestrowanych

kobiet z 15 zawodami o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem. W obu przypadkach zestawienie kategorii zawodowych bezrobotnych wygląda bardzo podobnie. Przy czym należy w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, iż w przypadku kobiet najliczniejszą kategorię bezrobotnych stanowią sprzedawcy, natomiast w przypadku ogółu bezrobotnych osoby bez zawodu. Jest to zjawisko niepokojące, gdyż wskazuje na to, iż nasycenie rynku pracy przedstawicielami jednego konkretnego zawodu jest bardzo wysokie. Kobiety z tym zawodem znajdują się w bardzo niekorzystnym położeniu na rynku pracy. O ile bowiem osoby bez zawodu można przeznaczyć do nabycia aktualnego zawodu i przydatnych kwalifikacji zawodowych, o tyle okazuje się, że zawód sprzedawcy jest zupełnie nieprzydatny na regionalnym rynku pracy. Świadczy to o niemal pewnym niedopasowaniu systemu edukacyjnego i rynku pracy.

Jak wskazują zebrane dane czynnik płci ma ponadto decydujący wpływ na kształt regionalnego rynku pracy. Istniała tu bowiem dość łatwo zauważalna kategoria zawodów sfeminizowanych, wśród których całość zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły kobiety (100% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie). Do zawodów takich należały: opiekunka środowiskowa, bukietarz, rejestratorka medyczna, maszynistka, pomoc dentystyczna, położna, siostra PCK, kosmetyczka, telefonistka, nauczyciel przedszkolny, opiekunka domowa oraz sekretarka. Wśród zawodów jakie posiadali zarejestrowani bezrobotni w roku 2005 na obszarze województwa zachodniopomorskiego istniały także zawody o znikomym udziale kobiet, lub wręcz takie, w których kobiet nie było wcale. Jednakże w trakcie obróbki tego typu danych pominięto zawody, które ze względu na specyficzne wymagania w sposób jednoznaczny wykluczają udział kobiet (np. górnik, doker itp.). Analizie poddano zawody, których wykonywanie nie jest w sposób pełny i jednoznaczny związane z płcią ewentualnego pracownika.

Mając na uwadze powyższe założenia można stwierdzić, iż w roku 2005 na obszarze zachodniopomorskiego najmniejsza liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet występowała wśród bezrobotnych z zawodami opartymi na pracy fizycznej lub fizyczno – umysłowej wymagającej kwalifikacji zawodowych na poziomie niższym bądź średnim. Natomiast wśród zawodów o największym procentowym udziale kobiet wśród liczby zarejestrowanych bezrobotnych znalazły się w większości

przypadków zawody bazujące na pracy intelektualnej. Trzeba ponadto zwrócić uwagę, iż zarówno zawody typowo „kobiece” jak i te z nikłym udziałem kobiet są na ogół zawodami o bardzo wąskim spektrum wykonywanych czynności i posiadanych umiejętności. W przypadku zawodów „męskich” ma tu jeszcze dodatkowo znaczenie czynnik wytrzymałości fizycznej. Trzeba również zauważyć, iż znaczna część zawodów sfeminizowanych charakteryzuje się ponadto brakiem ofert pracy skierowanym do przedstawicielek tych zawodów. Zależność ta występuje w tym przypadku znacznie częściej niż w przypadku zawodów o znikomym udziale kobiet.

Podsumowując stwierdzić można, iż kobiety na zachodniopomorskim rynku pracy znajdują się w gorszym położeniu niż mężczyźni. Świadczy o tym wysoka liczba bezrobotnych w zawodach o pełnym lub znacząco dominującym udziale kobiet, przy jednoczesnej niskiej liczbie ofert pracy skierowanych do tych kategorii bezrobotnych. Trzeba również dodać, iż dla 15 zawodów, dla których 100% zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły kobiety tylko w dwóch przypadkach średnia miesięczna liczba ofert pracy w tym zawodzie jest wyższa niż średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych. Trudno jest w sposób jednoznaczny wyrokować co jest przyczyną takiego stanu rzeczy. Jednakże na przykładzie zawodu „sprzedawca”, który znajduje się w ścisłej czołówce pod względem liczby osób bezrobotnych przy jednoczesnym niemal pełnym udziale kobiet wśród tej kategorii zawodowej, stwierdzić można, iż problem leży u podstaw błędnego planowania ścieżki edukacyjnej. Brak dostosowania kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przy jednoczesnym ukierunkowaniu kształcenia według płci przyczynił się do zaistnienia takiego stanu rzeczy. Oczywiście nie jest w pełni możliwe pominięcie tego czynnika przy planowaniu kariery zawodowej młodego pokolenia, tym niemniej podstawowym kryterium w tym zakresie powinny być potrzeby rynku pracy i perspektywy zatrudnienia w danym zawodzie. Ponadto należy zintensyfikować działania związane z przekwalifikowaniem zawodowym i nabywaniem nowych umiejętności zawodowej przez bezrobotne kobiety, tak aby wyostać je z kręgu niepraktycznych „zawodów kobiecych”, dla których brakuje miejsca na rynku pracy.

Liczba bezrobotnych oraz liczba ofert pracy wg zawodów w odniesieniu do bezrobotnych wkraczających na rynek pracy po zakończeniu edukacji.

Innym czynnikiem, jaki został zbadany w powiązaniu z liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych posiadających określony zawód było zagadnienie wejścia na rynek pracy osób, które ukończyły naukę. Kwestia ta jest niezwykle interesująca, ponieważ mówi o szansach znalezienia pracy przez osoby kończące naukę. Jest to jeden z najważniejszych wyznaczników przesądzających o sytuacji na regionalnym rynku pracy. W zależności od jego charakteru i stopnia natężenia mogą bowiem występować na rynku pracy określone zjawiska i procesy (m. in. migracje zawodowe, doskonalenie zawodowe etc.). Analiza tego zagadnienia pozwala z dużą dozą prawdopodobieństwa na określenie stopnia wzajemnej współpracy i dopasowania sektora edukacyjnego i świadczonych przez niego usług do potrzeb rynku pracy. Dane uzyskane w tym zakresie zaprezentowano w tabelach nr 4, 5, i 6.

Tabela nr 4. - Najmniejsza i największa ilość zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów z uwzględnieniem bezrobotnych wchodzących na rynek pracy.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.									
0	Bez zawodu	19 984	1 894	9,48%	1665,33	157,83	9,48%	5,92	71
522107	Sprzedawca	15 960	345	2,16%	1330,00	28,75	2,16%	300,00	3 600
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7 435	17	0,23%	619,58	1,42	0,23%	62,08	745
512201	Kucharz	4 359	63	1,45%	363,25	5,25	1,45%	60,50	726
722204	Ślusarz	4 241	41	0,97%	353,42	3,42	0,97%	41,33	496
712102	Murarz	4 141	19	0,46%	345,08	1,58	0,46%	62,58	751
914103	Robotnik gospodarczy	3 949	26	0,66%	329,08	2,17	0,66%	484,50	5 814
341902	Asystent ekonomiczny* (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 854	312	8,10%	321,17	26,00	8,10%	1,92	23

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.									
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	80	2,41%	277,08	6,67	2,41%	383,50	4 602
913207	Sprzątaczką	2 966	5	0,17%	247,17	0,42	0,17%	66,17	794
723105	Mechanik samochodów osobowych	2 962	95	3,21%	246,83	7,92	3,21%	22,58	271
743304	Krawiec	2 822	24	0,85%	235,17	2,00	0,85%	8,75	105
931301	Robotnik budowlany	2 645	3	0,11%	220,42	0,25	0,11%	130,75	1 569
743604	Szwaczka	2 338	13	0,56%	194,83	1,08	0,56%	69,75	837
321208	Technik rolnik	2 059	36	1,75%	171,58	3,00	1,75%	1,58	19
Zawody o najmniejszej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych.									
341504	Telemarketer	3	0	0,00%	0,25	0,00	0,00%	9,25	111
342301	Pośrednik pracy	4	0	0,00%	0,33	0,00	0,00%	4,17	50
713990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0	0,00%	0,50	0,00	0,00%	4,83	58
832102	Taksówkarz	6	0	0,00%	0,50	0,00	0,00%	6,75	81
713501	Monter/składacz okien	7	0	0,00%	0,58	0,00	0,00%	8,58	103
347601	Animator kultury	9	0	0,00%	0,75	0,00	0,00%	4,25	51
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	10	0	0,00%	0,83	0,00	0,00%	6,17	74
621102	Ogrodnik szkółkarz	11	0	0,00%	0,92	0,00	0,00%	6,67	80
419104	Pracownik kancelaryjny	14	0	0,00%	1,17	0,00	0,00%	6,75	81
915203	Parkingowy	14	0	0,00%	1,17	0,00	0,00%	6,67	80
825302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	17	0	0,00%	1,42	0,00	0,00%	5,67	68
346103	Opiekunka środowiskowa	22	6	27,27%	1,83	0,50	27,27%	9,67	116
348202	Bibliotekarz	28	4	14,29%	2,33	0,33	14,29%	10,33	124
724401	Elektromonter linii kablowych	29	0	0,00%	2,42	0,00	0,00%	15,83	190
522102	Bukieciarz	31	0	0,00%	2,58	0,00	0,00%	22,50	270

Tabela nr 5a. - Największa i najmniejsza ilość zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów wśród wchodzących na rynek pracy.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wchodzących na rynek pracy.									
0	Bez zawodu	19 984	1 894	9,48%	1665,33	157,83	9,48%	5,92	71
522107	Sprzedawca	15 960	345	2,16%	1330,00	28,75	2,16%	300,00	3 600
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 854	312	8,10%	321,17	26,00	8,10%	1,92	23
241102	Ekonomista	1 940	270	13,92%	161,67	22,50	13,92%	9,25	111
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	1 205	215	17,84%	100,42	17,92	17,84%	2,08	25
512202	Kucharz małej gastronomii	209	101	48,33%	17,42	8,42	48,33%	3,58	43
341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	448	96	21,43%	37,33	8,00	21,43%	16,08	193
723105	Mechanik samochodów osobowych	2 962	95	3,21%	246,83	7,92	3,21%	22,58	271
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	80	2,41%	277,08	6,67	2,41%	383,50	4 602
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	184	68	36,96%	15,33	5,67	36,96%	0,00	0
311502	Technik mechanik	1 577	68	4,31%	131,42	5,67	4,31%	6,25	75
514102	Fryzjer (zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich)	1 313	64	4,87%	109,42	5,33	4,87%	23,08	277
512201	Kucharz	4 359	63	1,45%	363,25	5,25	1,45%	60,50	726
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	726	60	8,26%	60,50	5,00	8,26%	187,33	2 248
Zawody o zerowej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wchodzących na rynek pracy									
341504	Telemarketer	3	0	0,00%	0,25	0	0,00%	9,25	111
342301	Pośrednik pracy	4	0	0,00%	0,33	0	0,00%	4,17	50
713990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	0	0,00%	0,50	0	0,00%	4,83	58
832102	Taksówkarz	6	0	0,00%	0,50	0	0,00%	6,75	81
713501	Monter/składacz okien	7	0	0,00%	0,58	0	0,00%	8,58	103
347601	Animator kultury	9	0	0,00%	0,75	0	0,00%	4,25	51
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	10	0	0,00%	0,83	0	0,00%	6,17	74
621102	Ogrodnik szkółkarz	11	0	0,00%	0,92	0	0,00%	6,67	80
419104	Pracownik kancelaryjny	14	0	0,00%	1,17	0	0,00%	6,75	81
915203	Parkingowy	14	0	0,00%	1,17	0	0,00%	6,67	80

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
825302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	17	0	0,00%	1,42	0	0,00%	5,67	68
724401	Elektromonter linii kablowych	29	0	0,00%	2,42	0	0,00%	15,83	190
522102	Bukieciarz	31	0	0,00%	2,58	0	0,00%	22,50	270
921103	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	34	0	0,00%	2,83	0	0,00%	13,83	166
421201	Kasjer bankowy	39	0	0,00%	3,25	0	0,00%	4,50	54
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	45	0	0,00%	3,75	0	0,00%	11,17	134
421103	Kasjer w przedsiębiorstwie	50	0	0,00%	4,17	0	0,00%	1,33	16
725108	Monter elektronik - układy elektroniczne automatyki przemysłowej	51	0	0,00%	4,25	0	0,00%	0,83	10
821104	Operator maszyn do produkcji wyrobów z drutu, lin, siatek i kabli	52	0	0,00%	4,33	0	0,00%	0,25	3
243201	Bibliotekoznawca	53	0	0,00%	4,42	0	0,00%	0,00	0
811102	Operator koparek i zwałowarek	53	0	0,00%	4,42	0	0,00%	13,33	160
814101	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	54	0	0,00%	4,50	0	0,00%	6,50	78
829105	Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych	55	0	0,00%	4,58	0	0,00%	0,00	0
827803	Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	56	0	0,00%	4,67	0	0,00%	0,08	1
744202	Kaletnik	57	0	0,00%	4,75	0	0,00%	0,00	0
723303	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	59	0	0,00%	4,92	0	0,00%	0,00	0
831206	Operator pociągowy	59	0	0,00%	4,92	0	0,00%	0,00	0
931290	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	65	0	0,00%	5,42	0	0,00%	0,50	6
827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	66	0	0,00%	5,50	0	0,00%	0,00	0
931205	Robotnik torowy	68	0	0,00%	5,67	0	0,00%	7,17	86
711301	Kamieniarz	70	0	0,00%	5,83	0	0,00%	0,58	7
713603	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	70	0	0,00%	5,83	0	0,00%	1,08	13
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	70	0	0,00%	5,83	0	0,00%	78,42	941
814190	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	70	0	0,00%	5,83	0	0,00%	2,25	27
827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	70	0	0,00%	5,83	0	0,00%	0,00	0
315206	Kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe	71	0	0,00%	5,92	0	0,00%	2,83	34
824190	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	71	0	0,00%	5,92	0	0,00%	2,17	26

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
741105	Ubojowy	72	0	0,00%	6,00	0	0,00%	11,67	140
724203	Elektromonter maszyn elektrycznych	73	0	0,00%	6,08	0	0,00%	0,25	3
743101	Przędzacz	73	0	0,00%	6,08	0	0,00%	0,00	0
915106	Konwojent	73	0	0,00%	6,08	0	0,00%	0,92	11
713302	Tynkarz	74	0	0,00%	6,17	0	0,00%	5,08	61
827202	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	74	0	0,00%	6,17	0	0,00%	0,00	0
131401	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	75	0	0,00%	6,25	0	0,00%	2,50	30
513202	Pomoc dentyścyczna	75	0	0,00%	6,25	0	0,00%	0,58	7
721390	Pozostali blacharze	75	0	0,00%	6,25	0	0,00%	0,00	0
511202	Konduktor	76	0	0,00%	6,33	0	0,00%	0,08	1
921201	Pomocniczy robotnik leśny	77	0	0,00%	6,42	0	0,00%	1,33	16
828205	Monter osprzętu elektrotechnicznego	85	0	0,00%	7,08	0	0,00%	3,08	37
913101	Pomoc domowa	86	0	0,00%	7,17	0	0,00%	0,42	5
932106	Sortowacz	88	0	0,00%	7,33	0	0,00%	2,75	33
713201	Glazurnik	91	0	0,00%	7,58	0	0,00%	11,58	139
722303	Szlifierz metali	91	0	0,00%	7,58	0	0,00%	9,17	110
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	92	0	0,00%	7,67	0	0,00%	22,42	269
932101	Konserwator części	93	0	0,00%	7,75	0	0,00%	4,75	57
723307	Mechanik silników spalinowych	95	0	0,00%	7,92	0	0,00%	0,17	2
742290	Pozostali stolarze i pokrewni	96	0	0,00%	8,00	0	0,00%	2,83	34
741190	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	97	0	0,00%	8,08	0	0,00%	0,33	4
828105	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	97	0	0,00%	8,08	0	0,00%	3,33	40
342201	Agent celny	98	0	0,00%	8,17	0	0,00%	0,00	0
713802	Monter rurociągów okrętowych	98	0	0,00%	8,17	0	0,00%	1,75	21
743206	Tkacz	100	0	0,00%	8,33	0	0,00%	0,00	0
414101	Listonosz	102	0	0,00%	8,50	0	0,00%	2,17	26
915206	Woźny	102	0	0,00%	8,50	0	0,00%	5,83	70
722206	Ślusarz narzędziowy	112	0	0,00%	9,33	0	0,00%	0,92	11
816205	Palacz kotłów c.o. wodnych rusztowych	113	0	0,00%	9,42	0	0,00%	3,67	44
513302	Siostra PCK	115	0	0,00%	9,58	0	0,00%	0,00	0
713704	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	115	0	0,00%	9,58	0	0,00%	1,42	17
833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	124	0	0,00%	10,33	0	0,00%	1,42	17
834103	Marynarz statku morskiego	124	0	0,00%	10,33	0	0,00%	0,42	5
723302	Mechanik maszyn i	125	0	0,00%	10,42	0	0,00%	1,42	17

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
	urzędzeń do obróbki metali								
832201	Kierowca autobusu	132	0	0,00%	11,00	0	0,00%	9,25	111
713203	Posadzkarz	133	0	0,00%	11,08	0	0,00%	2,50	30
725201	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	138	0	0,00%	11,50	0	0,00%	1,33	16
713601	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	145	0	0,00%	12,08	0	0,00%	3,42	41
734502	Introligator poligraficzny	145	0	0,00%	12,08	0	0,00%	1,00	12
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	161	0	0,00%	13,42	0	0,00%	0,00	0
341601	Zaopatrzeniowiec	162	0	0,00%	13,50	0	0,00%	6,08	73
933102	Ładowacz	163	0	0,00%	13,58	0	0,00%	1,50	18
921102	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	173	0	0,00%	14,42	0	0,00%	0,58	7
712401	Brukarz	181	0	0,00%	15,08	0	0,00%	20,17	242
915204	Portier	181	0	0,00%	15,08	0	0,00%	6,08	73
816206	Palacz kotłów parowych	188	0	0,00%	15,67	0	0,00%	1,42	17
712901	Konserwator budynków	191	0	0,00%	15,92	0	0,00%	25,92	311
833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	201	0	0,00%	16,75	0	0,00%	7,00	84
721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	212	0	0,00%	17,67	0	0,00%	11,17	134
724290	Pozostali elektromonterzy	217	0	0,00%	18,08	0	0,00%	3,17	38
513301	Opiekunka domowa	218	0	0,00%	18,17	0	0,00%	6,83	82
633101	Rybak rybołówstwa morskiego	232	0	0,00%	19,33	0	0,00%	0,08	1
712501	Meliorant	242	0	0,00%	20,17	0	0,00%	33,75	405
723301	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	252	0	0,00%	21,00	0	0,00%	1,00	12
931201	Kopacz	274	0	0,00%	22,83	0	0,00%	23,17	278
713101	Dekarz	288	0	0,00%	24,00	0	0,00%	15,58	187
611103	Rolnik upraw mieszanych	290	0	0,00%	24,17	0	0,00%	0,58	7
816204	Palacz kotłów c.o. gazowych	298	0	0,00%	24,83	0	0,00%	3,25	39
712201	Betoniarz	305	0	0,00%	25,42	0	0,00%	6,08	73
631101	Drwal	310	0	0,00%	25,83	0	0,00%	2,75	33
913202	Palacz pieców zwykłych	334	0	0,00%	27,83	0	0,00%	2,92	35
712301	Cieśla	424	0	0,00%	35,33	0	0,00%	15,75	189
611104	Rolnik upraw polowych	573	0	0,00%	47,75	0	0,00%	1,83	22
612990	Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	606	0	0,00%	50,50	0	0,00%	0,33	4
741102	Przetwórcza ryb	684	0	0,00%	57,00	0	0,00%	52,50	630
833104	Kierowca ciągnika rolniczego	1 106	0	0,00%	92,17	0	0,00%	4,83	58

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	1 123	0	0,00%	93,58	0	0,00%	0,33	4
631102	Robotnik leśny	1 333	0	0,00%	111,08	0	0,00%	32,67	392

Tabela nr 5b. - Największy i najmniejszy udział procentowy osób wchodzących rynek pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych wg zawodów.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem		
		% z ogółu	liczba		% z ogółu	liczba			
Zawody o największym procentowym udziale osób wchodzących na rynek pracy.									
512202	Kucharz małej gastronomii	48,33%	101	209	48,33%	8,42	17,42	3,58	43
322404	Terapeuta zajęciowy	37,14%	26	70	37,14%	2,17	5,83	5,75	69
222202	Inżynier technologii żywności	37,04%	20	54	37,04%	1,67	4,50	1,50	18
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	36,96%	68	184	36,96%	5,67	15,33	0,00	0
214917	Inżynier transportu (logistyk)	31,86%	36	113	31,86%	3,00	9,42	0,83	10
223903	Fizjoterapeuta	29,27%	12	41	29,27%	1,00	3,42	8,58	103
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	28,81%	17	59	28,81%	1,42	4,92	6,42	77
346103	Opiekunka środowiskowa	27,27%	6	22	27,27%	0,50	1,83	9,67	116
222107	Inżynier zootechniki	25,53%	24	94	25,53%	2,00	7,83	0,33	4
241204	Specjalista do spraw finansów (analityk finansowy)	25,00%	20	80	25,00%	1,67	6,67	3,17	38
244204	Politolog	24,80%	31	125	24,80%	2,58	10,42	0,17	2
214290	Pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	22,22%	18	81	22,22%	1,50	6,75	0,25	3
341501	Handlowiec (zawód)	21,43%	96	448	21,43%	8,00	37,33	16,08	193

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem		
		% z ogółu	liczba		% z ogółu	liczba			
	szkolny: Technik handlowiec)								
241205	Specjalista do spraw rachunkowości	21,21%	7	33	21,21%	0,58	2,75	6,33	76
244104	Pedagog	20,68%	49	237	20,68%	4,08	19,75	3,92	47
Zawody o najmniejszym procentowym udziale osób wchodzących na rynek pracy.									
714101	Malarz budowlany	0,07%	1	1 511	0,07%	0,08	125,92	23,75	285
916201	Robotnik placowy	0,07%	1	1 442	0,07%	0,08	120,17	33,42	401
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	0,11%	1	897	0,11%	0,08	74,75	57,67	692
931301	Robotnik budowlany	0,11%	3	2 645	0,11%	0,25	220,42	130,75	1 569
913207	Sprzątaczką	0,17%	5	2 966	0,17%	0,42	247,17	66,17	794
913206	Salowa	0,20%	1	502	0,20%	0,08	41,83	4,08	49
723306	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,21%	3	1 403	0,21%	0,25	116,92	1,58	19
931203	Robotnik drogowy	0,22%	1	462	0,22%	0,08	38,50	42,75	513
712202	Betoniarz zbrojarz	0,23%	1	443	0,23%	0,08	36,92	4,42	53
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,23%	17	7 435	0,23%	1,42	619,58	62,08	745
721202	Spawacz ręczny gazowy	0,23%	1	437	0,23%	0,08	36,42	56,08	673
913204	Pomoc kuchenna	0,29%	4	1 399	0,29%	0,33	116,58	57,58	691
915202	Dozorca	0,29%	3	1 037	0,29%	0,25	86,42	15,08	181
933104	Robotnik magazynowy	0,32%	1	311	0,32%	0,08	25,92	13,25	159
921101	Pomocniczy robotnik polowy	0,34%	1	295	0,34%	0,08	24,58	3,92	47

Tabela nr 6. - Największa i najmniejsza ilość ofert pracy wg zawodów ogółem.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
Zawody o największej liczbie ofert pracy.									
914103	Robotnik gospodarczy	3 949	26	0,66%	329,08	2,17	0,66%	484,50	5 814
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	80	2,41%	277,08	6,67	2,41%	383,50	4 602
522107	Sprzedawca	15 960	345	2,16%	1330,00	28,75	2,16%	300,00	3 600
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	726	60	8,26%	60,50	5,00	8,26%	187,33	2 248
931301	Robotnik budowlany	2 645	3	0,11%	220,42	0,25	0,11%	130,75	1 569
721401	Monter kadłubów okrętowych	193	2	1,04%	16,08	0,17	1,04%	83,08	997
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	70	0	0,00%	5,83	0,00	0,00%	78,42	941
743604	Szwaczka	2 338	13	0,56%	194,83	1,08	0,56%	69,75	837
913207	Sprzątaczką	2 966	5	0,17%	247,17	0,42	0,17%	66,17	794
712102	Murarz	4 141	19	0,46%	345,08	1,58	0,46%	62,58	751
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7 435	17	0,23%	619,58	1,42	0,23%	62,08	745
512201	Kucharz	4 359	63	1,45%	363,25	5,25	1,45%	60,50	726
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	897	1	0,11%	74,75	0,08	0,11%	57,67	692
913204	Pomoc kuchenna	1 399	4	0,29%	116,58	0,33	0,29%	57,58	691
721202	Spawacz ręczny gazowy	437	1	0,23%	36,42	0,08	0,23%	56,08	673
Zawody o zerowej liczbie ofert pracy.									
243201	Bibliotekoznawca	53	0	0,00%	4,42	0,00	0,00%	0	0
829105	Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych	55	0	0,00%	4,58	0,00	0,00%	0	0
744202	Kaletnik	57	0	0,00%	4,75	0,00	0,00%	0	0
723303	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	59	0	0,00%	4,92	0,00	0,00%	0	0
831206	Operator pociągowy	59	0	0,00%	4,92	0,00	0,00%	0	0
827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	66	0	0,00%	5,50	0,00	0,00%	0	0
827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	70	0	0,00%	5,83	0,00	0,00%	0	0
743101	Przędzacz	73	0	0,00%	6,08	0,00	0,00%	0	0
827202	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	74	0	0,00%	6,17	0,00	0,00%	0	0
721390	Pozostali blacharze	75	0	0,00%	6,25	0,00	0,00%	0	0
342201	Agent celny	98	0	0,00%	8,17	0,00	0,00%	0	0
743206	Tkacz	100	0	0,00%	8,33	0,00	0,00%	0	0
513302	Siostra PCK	115	0	0,00%	9,58	0,00	0,00%	0	0
711101	Górnik eksploatacji	161	0	0,00%	13,42	0,00	0,00%	0	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.			Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)			Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.
		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły		Ogółem	do 12 mies. od dnia ukończenia szkoły			
			liczba	% z ogółu		liczba	% z ogółu		
	podziemnej								
621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	574	3	0,52%	47,83	0,25	0,52%	0	0
744304	Obuwnik przemysłowy	351	2	0,57%	29,25	0,17	0,57%	0	0
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	481	3	0,62%	40,08	0,25	0,62%	0	0
12101	Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	471	5	1,06%	39,25	0,42	1,06%	0	0
411401	Maszynistka	71	1	1,41%	5,92	0,08	1,41%	0	0
724103	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	135	3	2,22%	11,25	0,25	2,22%	0	0
342190	Pozostali pośrednicy handlowi	108	3	2,78%	9,00	0,25	2,78%	0	0
311916	Technik transportu kolejowego	58	2	3,45%	4,83	0,17	3,45%	0	0
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	385	19	4,94%	32,08	1,58	4,94%	0	0
321303	Technik technologii żywności - produkcja koncentratów spożywczych	91	5	5,49%	7,58	0,42	5,49%	0	0
314303	Nawigator	62	4	6,45%	5,17	0,33	6,45%	0	0
314104	Technik mechanik okrętowy	119	9	7,56%	9,92	0,75	7,56%	0	0
341404	Organizator usług hotelarskich (zawód szkolny: Technik hotelarstwa)	151	23	15,23%	12,58	1,92	15,23%	0	0
342901	Agent reklamowy (zawód szkolny: Technik organizacji reklamy)	51	8	15,69%	4,25	0,67	15,69%	0	0
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	184	68	36,96%	15,33	5,67	36,96%	0	0

W tabeli nr 4 zaprezentowano dane dotyczące 15 zawodów, dla których w roku 2005 w województwie zachodniopomorskim zanotowano największą liczbę zarejestrowanych bezrobotnych wchodzących na rynek pracy, oraz 15 zawodów, dla których w badanym okresie liczba ta była najmniejsza. Za osoby wchodzące na rynek pracy uznano osoby bezrobotne zarejestrowane w ewidencji do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły (dawna kategoria „absolwenci”).

Jak wskazuje tabela nr 4 wśród 15 zawodów, dla których zanotowano największą liczbę bezrobotnych znajdują się zawody, wśród których udział osób wchodzących na rynek pracy po zakończeniu edukacji szkolnej jest stosunkowo niewielki. Kształtuje się on na poziomie do 10% ogółu bezrobotnych dla danej

kategoriach zawodowych. Natomiast wśród 15 zawodów z najniższą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych udział osób wkraczających na rynek pracy jest prawie żaden. Udział tej kategorii osób bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych z danym zawodem wynosi 0, 00% dla 13 spośród 15 kategorii zawodowych o najniższej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych. Jednakże dla dwóch kategorii zawodowych tj. opiekunka środowiskowa oraz bibliotekarz udział osób wchodzących na rynek pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych z tym zawodem wynosi odpowiednio 27,27% oraz 14,29%. Trudno jest jednoznacznie ocenić przyczynę takiego stanu rzeczy, gdyż samo porównanie liczby bezrobotnych ogółem dla danego zawodu z liczbą wchodzących na rynek pracy nie daje jasnej i precyzyjnej podstawy do oceny źródeł obserwowanej sytuacji. Przyczyną takiej liczebności kategorii zawodowych osób bezrobotnych i udziału wśród nich osób wchodzących na rynek pracy może być zarówno brak dopływu takich kategorii zawodowych na rynek pracy ze strony sektora edukacyjnego jak również „deficytowość” danego zawodu na regionalnym rynku pracy związana z innymi czynnikami.

Tabela nr 5a ukazuje informacje dotyczące liczebności kategorii zawodowych osób bezrobotnych wchodzących na rynek pracy. Zawarto tam 15 kategorii zawodowych, dla których zanotowano w roku 2005 największą liczbę osób bezrobotnych i wchodzących na rynek pracy. Ponadto w tabeli tej zamieszczonych jest również 105 kategorii zawodowych zarejestrowanych bezrobotnych, wśród których nie występowały osoby wchodzące na rynek pracy.

Jak wskazują dane zwarte w tabeli 5a najliczniejszą kategorię wśród zarejestrowanych bezrobotnych wchodzących na rynek pracy stanowią osoby bez zawodu. Średnia miesięczna liczebność tej kategorii wyniosła w roku 2005 wynosiła 157,833 osoby. Na dalszym miejscach pod tym względem znalazły się osoby bezrobotne wchodzące na rynek pracy legitymujące się posiadaniem następujących zawodów: sprzedawca (28,75), asystent ekonomiczny (26,00), ekonomista (22,50), technika żywienia i gospodarstwa domowego (17,92) oraz kucharz małej gastronomii (8,42). Natomiast wśród 105 zawodów, dla których nie zanotowano osób bezrobotnych wchodzących na rynek pracy znalazły się zarówno zawody bazujące na pracy intelektualnej jak i fizycznej, które posiadały zdecydowanie dominujący

charakter. Jak wskazują wspomniane dane, osoby bezrobotne wchodzące na rynek pracy znajdują się w raczej niekorzystnej sytuacji. Świadczyć może o tym fakt, iż spośród najczęściej reprezentowanych przez nie kategorii zawodowych tylko w dwóch przypadkach na 15 najliczniejszych kategoriach zawodowych średnia miesięczna liczba ofert pracy jest wyższa od średniej miesięcznej liczby bezrobotnych (pracownik biurowy oraz pracownik administracyjny). W przypadku kategorii zawodowych, wśród których nie występują osoby bezrobotne wchodzące na rynek pracy ze 105 kategorii w przypadku 27 średnia miesięczna liczba ofert pracy przewyższa średnią miesięczną liczbę bezrobotnych dla danej kategorii.

W tabeli 5b zaprezentowane zostały dane wskazujące na procentowy udział osób bezrobotnych wchodzących na rynek pracy wśród ogółu osób bezrobotnych posiadających określony zawód. Zaprezentowanych w tym miejscu zostało 15 zawodów, dla których zanotowano największy oraz najmniejszy procentowy udział osób bezrobotnych wchodzących na rynek pracy wśród ogółu osób bezrobotnych. Ze względów analitycznych pominięto zawody, w których osoby wchodzące na rynek pracy nie występują.

Jak wskazują informacje zaprezentowane w tabeli 5b największy odsetek osób bezrobotnych wchodzących na rynek pracy występuje w przypadku osób posiadających zawód **kucharz małej gastronomii**. Odsetek ten wynosi w tym przypadku 48,33% spośród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych dla tej kategorii zawodowej. Na dalszych miejscach pod względem odsetka osób wchodzących na rynek pracy znaleźli się bezrobotni przedstawiciele następujących zawodów: terapeuta zajęciowy (37,14%), inżynier technologii żywności (37,04%), organizator agrobiznesu (36,96%), inżynier transportu (31,86%) oraz fizjoterapeuta (29,27%). Najmniejszy odsetek bezrobotnych wchodzących na rynek pracy zanotowano natomiast w przypadku bezrobotnych z zawodem malarz budowlany i robotnik placowy. Odsetek ten dla obu zawodów wyniósł 0,07% ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach. Na kolejnych miejscach pod względem odsetka osób wchodzących na rynek pracy wśród ogólnej liczby bezrobotnych w danym zawodzie znaleźli się przedstawiciele następujących zawodów: kierowca samochodu ciężarowego (0,11%), robotnik budowlany (0,11%), sprzątaczką (0,17%), salowa (0,20%) oraz mechanik – operator pojazdów i maszyn

rolniczych (0,21%). Dane zebrane w tabeli 5b jednoznacznie wskazują, iż osoby bezrobotne wchodzące na rynek pracy po zakończeniu procesu edukacji są w większości reprezentantami zawodów umysłowych, bazujących na pracy intelektualnej. Jest to zjawisko niepokojące, gdyż wskazywać może na fakt trudności w znalezieniu zatrudnienia przez osoby z wykształceniem średnim i wyższym, które nie gwarantuje jednak otrzymania pracy. Jest to zjawisko tym bardziej niebezpieczne jeśli wziąć również pod uwagę, iż tylko dla 2 spośród 15 kategorii zawodowych z największym odsetkiem osób wchodzących na rynek pracy średnia miesięczna liczba ofert pracy jest wyższa od średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych (fizjoterapeuta oraz pozostali pracownicy administracyjni). Przyczyną takiego stanu rzecz jest struktura regionalnego sektora edukacyjnego. Powoduje to, iż paradoksalnie nierzadko trudniej jest znaleźć pracę osobom posiadającym zawody bazujące na wysiłku umysłowym i pracy intelektualnej podpartej odpowiednim wykształceniem niż osobom z zawodami bazującymi na pracy i wysiłku fizycznym.

Tabela nr 6 zawiera informacje na temat liczby ofert zgłoszonych w roku 2005 do służb zatrudnienia w województwie zachodniopomorskim. W tabeli zaprezentowano 15 zawodów, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy oraz 29 zawodów, dla których nie wpłynęła żadna oferta pracy w badanym okresie. Liczbę ofert zestawiono z odsetkiem osób wchodzących na rynek pracy, wśród ogółu bezrobotnych w danym zawodzie, dla którego zgłoszone były dane oferty pracy.

Jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 6 wśród zawodów, dla których zgłoszona została największa liczba ofert pracy odsetek osób wchodzących na rynek pracy jest niewielki. W zawodzie, dla którego średnia miesięczna liczba ofert pracy w roku 2005 była największa (robotnik gospodarczy) udział osób wchodzących na rynek pracy jest bardzo niski i wynosi zaledwie 0,66% ogółu zarejestrowanych osób w tym zawodzie. Jednocześnie trzeba zwrócić uwagę, iż wśród zawodów, dla których nie zanotowano żadnej oferty pracy znajdują się takie, wśród których udział osób wkraczających na rynek pracy jest znacząco zauważalny (organizator agrobiznesu). Tego typu dane, zebrane w tabeli nr 6 świadczyć mogą, o czym już wspomiano, o źle ukierunkowanej sieci kształcenia zawodowego w regionie.

Ogólnie rzecz biorąc, na podstawie danych zawartych w tabelach nr 4 – 6 stwierdzić można, iż podobnie jak ma to miejsce w przypadku kobiet, tak również

osoby bezrobotne wchodzące na rynek pracy po zakończeniu edukacji znajdują się raczej w niekorzystnym położeniu. Uwidacznia się to zwłaszcza w zestawieniu obejmującym procentowy udział takiej kategorii bezrobotnych, wśród zawodów, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy. Wśród 15 kategorii zawodowych, dla których wpłynęło w roku 2005 najwięcej ofert pracy udział bezrobotnych wchodzących na rynek pracy jest znikomy (max. nieco ponad 8% ogółu bezrobotnych w danym zawodzie). Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż wśród z zerowym udziałem osób wchodzących na rynek pracy znalazły się takie zawody, wśród których średnia miesięczna liczba ofert pracy znacznie przewyższała średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych (np. spawacze, malarze konstrukcji metalowych). Uwagi wymaga ponadto fakt, iż wśród zawodów, wśród których odsetek osób wchodzących na rynek pracy był najwyższy dominowały zawody bazujące na pracy umysłowej i umiejętnościach intelektualnych. Jednocześnie średnia miesięczna liczba ofert pracy dla przedstawicieli tych zawodów była stosunkowo niska, w przeciwieństwie do wspomnianych zawodów bazujących na wykonywaniu pracy fizycznej, gdzie z kolei liczba ofert pracy przewyższała liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie lecz nie występowały tam osoby wchodzące na rynek pracy. Analizując powyższe wnioski i dane można stwierdzić, iż w skali globalnej wśród bezrobotnych wchodzących na regionalny rynek pracy po zakończeniu procesu edukacji wyraźną przewagę posiadają osoby z zawodami „umysłowymi” podpartymi wykształceniem średnim lub wyższym. Brakuje natomiast wśród tej kategorii bezrobotnych osób posiadających wykształcenie zawodowe i wykonujących zawody bazujące na wykorzystaniu pracy fizycznej; brakuje niższej kadry zawodowej. Jest to zjawisko problematyczne, wskazuje bowiem na głębokie niedostawanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. Olbrzymi boom na zdobycie wykształcenia ogólnego na poziomie średnim oraz akademickim spowodował w efekcie odsunięcie na margines nowoczesnego szkolnictwa zawodowego na poziomie zasadniczym zawodowym. Traktowanie tego sektora edukacyjnego „po macoszemu” oraz programowo priorytetowy nacisk na rozwój szkolnictwa ogólnego przyczynia się w efekcie do sytuacji, w której odczuwalne są na rynku pracy głębokie braki w obszarze dostępu do niższej kadry zawodowej. Dlatego też coraz częstsze będą przypadki bezrobocia absolwentów

uczelni wyższych, których kwalifikacje zawodowe okażą się nieaktualne czy też zbędne z punktu widzenia regionalnego rynku pracy. Jednocześnie nieracjonalna z punktu widzenia rynku pracy struktura kształcenia średniego i wyższego, gdzie dominują kierunki humanistyczne może prowadzić do tego, iż osoby wchodzące na rynek pracy mogą podejmować pracę poniżej swoich kwalifikacji i umiejętności.

W toku rozważań nad sytuacją osób wchodzących na rynek pracy trzeba rozważyć także inną przyczynę jaka może leżeć u podstaw obserwowanego stanu rzeczy. Być może brak w oficjalnych statystykach dotyczących określonych zawodów osób wchodzących na rynek pracy wynikać może z faktu nie rejestrowania się tych osób w Powiatowych Urzędach Pracy. To z kolei wynikać może z podejmowania przez nie pracy nierejestrowanej bądź braku potrzeby rejestracji w PUP wynikający z przeświadczenia o nieskuteczności działań tych instytucji. Trudno jest jednak wyrokować czy taki jest faktyczny stan rzeczy.

3. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W ROKU 2005.

W tej części niniejszego opracowania zaprezentowana zostanie analiza podstawowych wskaźników charakteryzujących zjawisko bezrobocia w regionie. Wskaźniki te to: *średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej, wskaźnik intensywności nadwyżki oraz wskaźnik bezrobocia długotrwałego*. Ich analiza jest uzupełnieniem i rozwinięciem poprzednio prowadzonych analiz, pozwala bowiem na pełniejsze i dokładniejsze diagnozowanie i prognozowanie sytuacji na regionalnym rynku pracy. Umożliwia także wykrycie istotnych zależności występujących w tym obszarze.

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej.

Pierwszym z pośród istotnych wskaźników opisujących sytuację i tendencje na regionalnym rynku pracy województwa zachodniopomorskiego jest *średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej*. Wskaźnik ten jest niezwykle istotny ponieważ wskazuje w jakich zawodach wystąpiła nadwyżka zarejestrowanych bezrobotnych w porównaniu do zgłoszonych ofert pracy. Wskaźnik ten pozwala także uchwycić wielkość tej nadwyżki (deficytu) i uszeregować poszczególne zawody pod tym kątem. Na podstawie analizy tego wskaźnika możliwe jest wskazanie zawodów

„generujących” największą liczbę osób bezrobotnych a także takich, w których konkurencja na regionalnym rynku pracy jest niewielka. Ponadto porównanie wartości wspomnianego wskaźnika w stosunku rocznym pozwala wychwycić pewne tendencje i okresową zmienność struktury regionalnego rynku pracy. Dane zebrane w tym zakresie przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. - Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w 2005 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.		Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005r. (\bar{O}_I^k)	Średnia miesięczna Nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2005 r. $\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$
		Ogółem	Kobiety				
Zawody o największej średniej miesięcznej nadwyżce podaży siły roboczej							
0	Bez zawodu	19 984	12 564	71	1665,33	5,92	1030,00
522107	Sprzedawca	15 960	14 656	3 600	1330,00	300,00	557,50
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	7 435	4 142	745	619,58	62,08	319,25
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 854	3 397	23	321,17	1,92	312,08
722204	Ślusarz	4 241	85	496	353,42	41,33	302,75
512201	Kucharz	4 359	3 312	726	363,25	60,50	282,50
712102	Murarz	4 141	29	751	345,08	62,58	226,42
743304	Krawiec	2 822	2 774	105	235,17	8,75	224,25
723105	Mechanik samochodów osobowych	2 962	14	271	246,83	22,58	181,00
913207	Sprzątaczką	2 966	2 932	794	247,17	66,17	170,00
321208	Technik rolnik	2 059	1 461	19	171,58	1,58	152,42
241102	Ekonomista	1 940	1 538	111	161,67	9,25	125,17
311502	Technik mechanik	1 577	101	75	131,42	6,25	125,08
743604	Szwaczka	2 338	2 327	837	194,83	69,75	115,33
723306	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	1 403	16	19	116,92	1,58	115,33
Zawody o największym średnim miesięcznym deficycie podaży siły roboczej							
914103	Robotnik gospodarczy	3 949	1 755	5 814	329,08	484,50	-155,42
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	726	622	2 248	60,50	187,33	-126,83
419101	Pracownik biurowy (Zawód szkolny: Technik prac biurowych)	3 325	2 929	4 602	277,08	383,50	-106,42
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	70	1	941	5,83	78,42	-72,58
721401	Monter kadłubów okrętowych	193	0	997	16,08	83,08	-67,00
741103	Rozbieracz-wykrawacz	136	77	563	11,33	46,92	-35,58
522102	Bukieciarz	31	31	270	2,58	22,50	-19,92
721202	Spawacz ręczny gazowy	437	4	673	36,42	56,08	-19,67
932103	Pakowacz	362	312	575	30,17	47,92	-17,75

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.		Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005r. (\bar{O}_I^k)	Średnia miesięczna Nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej w 2005 r. $\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$
		Ogółem	Kobiety				
346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	84	81	271	7,00	22,58	-15,58
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	92	3	269	7,67	22,42	-14,75
232108	Nauczyciel języka obcego	72	60	236	6,00	19,67	-13,67
712501	Meliorant	242	10	405	20,17	33,75	-13,58
724401	Elektromonter linii kablowych	29	12	190	2,42	15,83	-13,42
721403	Monter konstrukcji stalowych	90	5	249	7,50	20,75	-13,25

W tabeli nr 7 zaprezentowano zawody, dla których w roku 2005 zanotowano największy poziom nadwyżki oraz deficytu podaży siły roboczej. Wyszczególniono 15 zawodów o największym poziomie nadwyżki oraz 15 o największym poziomie deficytu podaży siły roboczej.

Jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 7 największy poziom średniej nadwyżki podaży siły roboczej zanotowano w roku 2005 w przypadku bezrobotnych bez zawodu – 1030,00 osób. Na dalszych miejscach pod tym względem uplasowali się przedstawiciele następujących zawodów: sprzedawca – 557,50, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 319,25, ślusarz – 302,75, kucharz – 282,50 oraz murarz – 226,42 osób. Natomiast największy średni miesięczny poziom deficytu podaży siły roboczej zanotowano w roku 2005 w przypadku przedstawicieli zawodu robotnik gospodarczy. W badanym okresie poziom ten wynosił dla tej kategorii zawodowej -155,42 osób. Na dalszych miejscach pod tym względem uplasowali się przedstawiciele następujących zawodów: pracownik administracyjny – -126,83, pracownik biurowy – -106,42, pozostali spawacze i pokrewni – -72,58, monter kadłubów okrętowych – -67,00 oraz rozbieracz–wykrawacz – -35,58 osoby.

Dane zaprezentowane w tabeli nr 7 świadczą o tym, iż na zachodniopomorskim regionalnym rynku pracy w okresie obejmującym rok 2005 istniała znaczna nadwyżka podaży siły roboczej. W porównaniu z ubiegłymi okresami widać wyraźnie, iż w zakresie poziomu nadwyżki podaży siły roboczej istnieje dość trwała kategoria bezrobotnych posiadających określony zawód, dla których poziom tej nadwyżki w sposób ciągły osiąga wysokie wartości. Wspominane

kategorie zawodowe bezrobotnych znajdują się zatem w trwale niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Warto zauważyć, iż wśród kategorii tych zdecydowanie dominująca pozycję poiskają bezrobotni bez zawodu. Przy czym należy także w tym miejscu wziąć pod uwagę fakt, iż wśród tej kategorii osób bezrobotnych znajdują się zarówno osoby, o niskim poziomie wykształcenia, które zakończyły edukację na poziomie podstawowym, jak również „absolwenci” średnich szkół ogólnokształcących. Jest to o tyle istotne, gdyż szanse i aspiracje zawodowe obu kategorii są zasadniczo różne. Co ciekawe, wśród pozostałych 15 kategorii zawodów z największym poziomem nadwyżki podaży siły roboczej znalazły się w głównej mierze zawody „robotnicze” bazujące na pracy fizycznej i wykorzystaniu wąskich umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Zawody te charakteryzują się dość wąskim spektrum wykonywanej pracy, która jest ściśle sprofilowana. Jednakże wśród wspomnianej kategorii 15 zawodów o największym poziomie nadwyżki podaży siły roboczej są też zawody bazujące na wykonywaniu pracy umysłowej, wymagające wysiłku intelektualnego. Niepokojący jest zwłaszcza fakt, iż wśród zawodów tych znalazły się zawody takie jak ekonomista i asystent ekonomiczny. Jak wskazują badania należą one w sposób trwały do kategorii zawodów o nikłych szansach otrzymania pracy.

W zakresie deficytu podaży siły roboczej na regionalnym rynku pracy również na przestrzeni czasu nie nastąpiły istotne zmiany. Skład kategorii 15 zawodów, dla których odnotowano najwyższy poziom deficytu podaży siły roboczej pozostaje w dużym stopniu niezmienny. Jednakże w kategorii tej w roku 2005 na pierwszym miejscu znaleźli się bezrobotni z zawodem robotnik gospodarczy, który w okresach wcześniejszych nie należał do grona 15 zawodów o największym poziomie deficytu podaży siły roboczej. W obszarze tym należy zwrócić także uwagę na wysoki poziom deficytu podaży siły roboczej jaki zanotowano dla zawodów pracownik administracyjny oraz pracownik biurowy. Wskazują one na duże zapotrzebowanie rynku pracy na pracowników średniego szczebla administracji biurowej. Ponadto, wśród zawodów o wysokim poziomie deficytu podaży siły roboczej „tradycyjnie” już uplasowały się zawody „robotnicze” związane z gospodarką morską takie jak spawacz, monter kadłubów okrętowych, malarz konstrukcji i wyrobów metalowych. Co ma związek o obecną dość dobrą koniunkturą w tym dziale gospodarki. Oprócz tego wysoki poziom deficytu podaży siły roboczej zanotowano także dla zawodów

bazujących na pracy intelektualnej i wymagających średniego lub wysokiego poziomu wykształcenia takich jak: nauczyciel języka obcego oraz opiekun w domu pomocy społecznej. Ogólnie rzecz biorąc analizując poziom deficytu podaży siły roboczej dla poszczególnych zawodów stwierdzić można, że wśród tej kategorii zawodów znajdują w przeważającej większości zawody opierające się na wykonywaniu wyspecjalizowanej kierunkowo pracy i ściśle określonych czynności zawodowych.

Podsumowując można orzec, iż zachodniopomorski regionalny rynek pracy w roku 2005 był rynkiem o znacznym poziomie nadwyżki podaży siły roboczej. Świadczy to o głęboko „popytowym” charakterze regionalnego rynku pracy, gdzie popyt na pracę znacznie przewyższa jej podaż. Zachodniopomorski rynek pracy jest bowiem bardzo trudnym rynkiem pracy pod kątem możliwości znalezienia i utrzymania zatrudnienia przez osoby bezrobotne. Istnieją tu kategorie zawodowe, które znajdują się pod tym względem w trwale niekorzystnym położeniu. Jednocześnie możliwość dość łatwego znalezienia zatrudnienia wynikająca z poziomu nadwyżki i deficytu podaży siły roboczej jest ograniczona do bardzo wąskiej kategorii zawodów. Jest to zjawisko niekorzystne, utrudnia bowiem planowanie rozwoju przyszłej kariery zawodowej lub ewentualnej zmiany ścieżki tej kariery.

Trudno jest jednoznacznie ocenić co jest przyczyną takiego stanu rzeczy. Można jednak założyć, iż jedna z głównych przyczyn tkwi w niedostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz w zaniedbaniach i brakach w nowoczesnym kształceniu zawodowym młodzieży. Uwidacznia się to zwłaszcza na przykładzie wcześniejszych analiz tego obszaru problemowego (odsetek osób wchodzących na rynek pracy po zakończeniu okresu nauki jest duży dla zawodów o znacznym poziomie nadwyżki podaży siły roboczej – sprzedawca). Należy dążyć zwłaszcza do ograniczenia i zmniejszenia napływu bezrobotnych charakteryzujących się posiadaniem zawodów trwale nieprzydatnych na rynku pracy (np. wspomniany już sprzedawca). Ponadto pomimo ciągłego wyrównywania szans kobiet na rynku pracy, również i w tym obszarze widać wyraźnie, iż wśród zawodów największym poziomem nadwyżki podaży siły roboczej przodują zawody, gdzie odsetek kobiet jest wysoki.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.

Kolejnym wskaźnikiem jaki posłuży do analizy struktury zawodów pod kątem ich nadwyżkowości lub deficytowości na regionalnym rynku pracy jest *wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów*. Wskaźnik ten jest bardziej dokładnym, w porównaniu z poprzednim wskaźnikiem, narzędziem umożliwiającym dokonanie analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Wskaźnik ten bowiem bada nasilenie nadwyżki i deficytu zawodów, pozwalając na dość precyzyjne wskazanie grupy zawodów nadwyżkowych, deficytowych i zrównoważonych. Na podstawie analizy tego wskaźnika możliwe jest jeszcze bardziej dokładne wskazanie zawodów „generujących” największą liczbę osób bezrobotnych a także takich, w których konkurencja na regionalnym rynku pracy jest niewielka. Ponadto porównanie wartości wspomnianego wskaźnika w stosunku rocznym pozwala wychwycić pewne tendencje i okresową zmienność struktury regionalnego rynku pracy. Dane zebrane w tym zakresie przedstawiają tabela nr 8.

Tabela nr 8. - Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w 2005 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.		Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r. (\bar{B}_I^k)	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r. (\bar{O}_I^k)	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów w 2005 r. $W_{n,I}^k = \bar{O}_I^k : \bar{B}_I^k$
		Ogółem	Kobiety				
Zawody nadwyżkowe W < 0,9							
831206	Operator pociagowy	59	51	0	4,917	0,000	0,000
829105	Operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych	55	24	0	4,583	0,000	0,000
827504	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	66	61	0	5,500	0,000	0,000
827202	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	74	71	0	6,167	0,000	0,000
827102	Operator urządzeń przetwórstwa mięsa	70	27	0	5,833	0,000	0,000
744304	Obuwnik przemysłowy	351	319	0	29,250	0,000	0,000
744202	Kaletnik	57	47	0	4,750	0,000	0,000
743206	Tkacz	100	94	0	8,333	0,000	0,000
743101	Przędzacz	73	72	0	6,083	0,000	0,000

724103	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	135	5	0	11,250	0,000	0,000
723303	Mechanik maszyn i urządzeń górniczych	59	3	0	4,917	0,000	0,000
721390	Pozostali blacharze	75	0	0	6,250	0,000	0,000
711101	Górnik eksploatacji podziemnej	161	0	0	13,417	0,000	0,000
641101	Rolnik pracujący na własne potrzeby	481	383	0	40,083	0,000	0,000
621190	Pozostali ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	574	454	0	47,833	0,000	0,000
513302	Siostra PCK	115	115	0	9,583	0,000	0,000
411401	Maszynistka	71	71	0	5,917	0,000	0,000
342901	Agent reklamowy (zawód szkolny: Technik organizacji reklamy)	51	37	0	4,250	0,000	0,000
342201	Agent celny	98	67	0	8,167	0,000	0,000
342190	Pozostali pośrednicy handlowi	108	63	0	9,000	0,000	0,000
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	184	114	0	15,333	0,000	0,000
341404	Organizator usług hotelarskich (zawód szkolny: Technik hotelarstwa)	151	131	0	12,583	0,000	0,000
321303	Technik technologii żywności – produkcja koncentratów spożywczych	91	78	0	7,583	0,000	0,000
314303	Nawigator	62	4	0	5,167	0,000	0,000
314104	Technik mechanik okrętowy	119	3	0	9,917	0,000	0,000
311916	Technik transportu kolejowego	58	33	0	4,833	0,000	0,000
311503	Technik mechanizacji rolnictwa	385	25	0	32,083	0,000	0,000
243201	Bibliotekoznawca	53	49	0	4,417	0,000	0,000
012101	Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	471	0	0	39,250	0,000	0,000
000000	Bez zawodu	19 984	12 564	71	1665,333	5,917	0,004
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	1 123	650	4	93,583	0,333	0,004
633101	Rybak rybołówstwa morskiego	232	0	1	19,333	0,083	0,004
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3 854	3 397	23	321,167	1,917	0,006
612990	Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	606	407	4	50,500	0,333	0,007
723305	Mechanik okrętowy	130	1	1	10,833	0,083	0,008
321208	Technik rolnik	2 059	1 461	19	171,583	1,583	0,009
Zawody zrównoważone 0,9 =<W<=1,1							
741102	Przetwórcza ryb	684	568	630	57,000	52,500	0,921
346104	Pracownik socjalny	177	164	172	14,750	14,333	0,972
322404	Terapeuta zajęciowy	70	67	69	5,833	5,750	0,986
931201	Kopacz	274	2	278	22,833	23,167	1,015
419190	Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	400	315	411	33,333	34,250	1,028
Zawody deficytowe W >1,1							
341504	Telemarketer	3	1	111	0,250	9,250	37,000
713501	Monter/składacz okien	7	0	103	0,583	8,583	14,714

832102	Taksówkarz	6	0	81	0,500	6,750	13,500
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	70	1	941	5,833	78,417	13,443
342301	Pośrednik pracy	4	3	50	0,333	4,167	12,500
713990	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6	1	58	0,500	4,833	9,667
522102	Bukieciarz	31	31	270	2,583	22,500	8,710
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	10	8	74	0,833	6,167	7,400
621102	Ogrodnik szkółkarz	11	9	80	0,917	6,667	7,273
724401	Elektromonter linii kablowych	29	12	190	2,417	15,833	6,552
419104	Pracownik kancelaryjny	14	13	81	1,167	6,750	5,786
915203	Parkingowy	14	3	80	1,167	6,667	5,714
347601	Animator kultury	9	8	51	0,750	4,250	5,667
346103	Opiekunka środowiskowa	22	22	116	1,833	9,667	5,273
721401	Monter kadłubów okrętowych	193	0	997	16,083	83,083	5,166

W tabeli nr 8 zaprezentowane zostały dane dotyczące kategorii zawodów nadwyżkowych, zrównoważonych i deficytowych występujących na zachodniopomorskim rynku pracy w roku 2005. Ze względu na znaczną ilość zawodów nadwyżkowych w tabeli zostały umieszczone tylko zawody w całości nadwyżkowe o wartości współczynnika nadwyżki równym 0,000, dla których w badanym okresie nie wpłynęła żadna oferta pracy (29 zawodów), oraz zawody wybitnie nadwyżkowe o wartości współczynnika intensywności nadwyżki mniejszej niż 0,010, dla których w badanym okresie wpłynęły pojedyncze, nieliczne oferty pracy (7 zawodów). Ponadto w tabeli umieszczone zostały również zawody zrównoważone, o wartości współczynnika intensywności nadwyżki w granicach 0,9 – 1,1 (5 zawodów) oraz zawody deficytowe o wartości współczynnika pow. 1,1 (15 zawodów o największej wartości współczynnika).

Jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 8 w roku 2005 na zachodniopomorskim regionalnym rynku pracy istniała bardzo obszerna kategoria zawodów nadwyżkowych przy jednocześnie bardzo wąskiej kategorii zawodów zrównoważonych i deficytowych. Świadczy to o głębokiej nierównowadze regionalnego rynku pracy w dziedzinie podaży pracy i popytu na pracę. Zdecydowanie dominującą pozycję na regionalnym rynku pracy posiada strona podażowa (pracodawcy), która dostarcza na rynek „towar” wybitnie deficytowy jakim jest praca. Stąd też zachodniopomorski rynek pracy jest „rynkiem pracodawców”, na którym posiadają oni zdecydowanie korzystniejszą pozycję niż pracownicy. Pod

kątem ilościowego natężenie podaży i popytu pracy można natomiast zachodniopomorski rynek pracy nazwać rynkiem „popytowym”, gdyż ograniczona podaż pracy trafia tu na niemal nieograniczony popyt na pracę. Jednakże trzeba mieć w tym zakresie również na uwadze fakt, iż podaż pracy jest ściśle sprofilowana i ukierunkowana pod konkretnego pracownika, stąd też nie zawsze jest możliwe pozyskanie przez pracodawcę odpowiedniego pracownika, gdyż zasoby zawodowe bezrobotnych nie są zgodne z potrzebami pracodawców.

Ogromnie zróżnicowana jakościowo kategoria zawodów nadwyżkowych (ograniczona na potrzeby tego opracowania tylko do zawodów w całości i wybitnie nadwyżkowych) wskazuje na to, że (jak już wcześniej wspomniano), istnieje głębokie niedostosowanie zasobów zawodowych i personalnych funkcjonujących na regionalnym, rynku pracy do potrzeb tego rynku. Wśród zawodów nadwyżkowych znajdują się bowiem zarówno zawody bazujące na pracy fizycznej jak i intelektualnej. Dowodzi to, iż już dawno cenzus wykształcenia (wyższego) przestał być czynnikiem bezwzględnie determinującym sytuację bezrobotnego na rynku pracy i chroniącym przed bezrobociem. Obecnie liczą się bardzo „konkretne” i szczegółowo sprofilowane kwalifikacje zawodowe osadzone w bardzo wąskim spektrum czynności zawodowych ograniczonych nierzadko do wykonywania pracy ściśle powiązanej i wyspecjalizowanej po potrzeby określonego stanowiska pracy. Twierdzenie to znajduje również potwierdzenie w obszarze analizy zawodów deficytowych na regionalnym rynku pracy.

Ogólnie rzecz biorąc stwierdzić można, że na regionalnym rynku pracy liczą się obecnie bardzo wąskie i wyspecjalizowane kwalifikacje zawodowe. Ponadto bardzo wąska grupa zawodów, dla których napływały liczne i znaczące oferty pracy wskazuje, iż istnieje niewielka kategoria zawodów przydatnych na rynku pracy. Kategoria ta wykazuje ponadto zróżnicowanie jakościowe, tym niemniej jej skład wykazuje względną stabilność na przestrzeni czasu. Przyczyna takiego stanu rzeczy leżeć może w niedostosowaniu u systemów kształcenia do potrzeb rynku pracy (co znalazło potwierdzenie w toku analizy sytuacji osób wchodzących na rynek pracy po zakończeniu okresu pobierania nauki), a także w niskiej efektywności działań zmierzających do aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych. Przyczyna takiego stanu rzeczy może również tkwić w braku dostatecznie rozwiniętego

kształcenia ustawicznego i doksztalcania zawodowego. Jednocześnie nie bez znaczenia na zaistniałą sytuację pozostają zjawiska z obszaru społecznego otoczenia bezrobocia, mające nierzadko charakter patologii społecznych. Jednakże w chwili obecnej nie jest możliwe w pełni jednoznaczne wskazanie przyczyn sprawczych zaistniałego stanu rzeczy.

Na podstawie analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych można również stwierdzić, iż istnienie bardzo wąskiej i jednocześnie zróżnicowanej pod względem jakościowym kategorii zawodów deficytowych, dla których podaż pracy jest większa niż popyt na pracę, nie sprzyja planowaniu ścieżek kariery edukacyjnej i zawodowej. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań zmierzających do ścisłego współdziałania sektora edukacyjnego z rynkiem pracy. Należy położyć nacisk na planowanie ścieżek edukacyjnych i doradztwo edukacyjne. Niezbędne jest ponadto zintensyfikowanie działań wszystkich instytucji i organizacji działających na styku rynku pracy i sektora edukacyjnego (SzOK, ABK, OHP). Nieodzowne jest też włączenie w te działania regionalnych i lokalnych pracodawców, jako głównego czynnika kształtującego regionalny rynek pracy.

Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.

Kolejnym wskaźnikiem jaki poddany zostanie analizie w ramach niniejszego opracowania jest *wskaźnik bezrobocia długotrwałego*. Jest to niezwykle istotny wskaźnik. Pozwala on bowiem na scharakteryzowanie swego rodzaju jakościowego wymiaru struktury bezrobotnych. Analiza zmienności tego wskaźnika pozwala bowiem na określenie grup i kategorii zawodów, dla których szanse i perspektywy szybkiego znalezienia pracy są najmniejsze. Są to zarazem zawody o najbardziej niekorzystnym położeniu na rynku pracy. Dane zebrane w tym zakresie zaprezentowano w tabeli nr 9.

Tabela nr 9. - Wskaźnik bezrobocia długotrwałego w 2005 roku.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2005 r.		Liczba zarejestrowanych długotrwałe bezrobotnych w 2005 roku		Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2005 r.	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$)	
		Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		Ogółem	Kobiety
Zawody o największym poziomie bezrobocia długotrwałego.								
243201	Bibliotekoznawca	53	49	41	37	0	77,36%	75,51%
915204	Portier	181	99	131	71	73	72,38%	71,72%
612990	Pozostali hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	606	407	436	313	4	71,95%	76,90%
513202	Pomoc dentystyczna	75	75	53	53	7	70,67%	70,67%
741105	Ubojowy	72	7	50	5	140	69,44%	71,43%
513301	Opiekunka domowa	218	218	150	150	82	68,81%	68,81%
513302	Siostra PCK	115	115	78	78	0	67,83%	67,83%
832102	Taksówkarz	6	0	4	0	81	66,67%	nie istnieje
827803	Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	56	48	37	34	1	66,07%	70,83%
921102	Pomocniczy robotnik przy hodowli zwierząt	173	109	114	81	7	65,90%	74,31%
913206	Salowa	502	492	327	325	49	65,14%	66,06%
827202	Operator urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	74	71	48	46	0	64,86%	64,79%
931201	Kopacz	274	2	177	0	278	64,60%	0,00%
419104	Pracownik kancelaryjny	14	13	9	8	81	64,29%	61,54%
611190	Pozostali rolnicy produkcji roślinnej	1 123	650	718	440	4	63,94%	67,69%
Zawody o najmniejszym poziomie bezrobocia długotrwałego.								
341504	Telemarketer	3	1	0	0	111	0,00%	0,00%
341903	Organizator agrobiznesu (zawód szkolny: Technik agrobiznesu)	184	114	4	2	0	2,17%	1,75%
522102	Bukieciarz	31	31	1	1	270	3,23%	3,23%
512202	Kucharz małej gastronomii	209	122	10	8	43	4,78%	6,56%
012101	Żołnierz zasadniczej służby wojskowej	471	0	24	0	0	5,10%	nie istnieje
244204	Politolog	125	61	10	5	2	8,00%	8,20%
223903	Fizjoterapeuta	41	34	4	3	103	9,76%	8,82%
322404	Terapeuta zajęciowy	70	67	7	7	69	10,00%	10,45%
311209	Technik ochrony środowiska	176	114	19	15	3	10,80%	13,16%
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	59	52	7	7	77	11,86%	13,46%
000000	Bez zawodu	19 984	12 564	2 459	1 495	71	12,30%	11,90%
713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	145	10	18	3	28	12,41%	30,00%
244104	Pedagog	237	206	31	28	47	13,08%	13,59%
214917	Inżynier transportu (logistyka)	113	57	15	5	10	13,27%	8,77%
341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	448	327	60	47	193	13,39%	14,37%

W tabeli nr 9 zaprezentowane zostały zawody, dla których w roku 2005 odnotowano najwyższą oraz najniższą wartość wskaźnika bezrobocia długotrwałego. Ze względów analitycznych w tabeli zaprezentowano 15 zawodów o najwyższym oraz 15 zawodów o najniższym wskaźniku bezrobocia długotrwałego.

Jak wskazują dane zawarte w tabeli nr 8 w roku 2005 zawodem z największym poziomem bezrobocia długotrwałego był **bibliotekoznawca**. Dla zawodu tego wartość wskaźnika we wspomnianym okresie wyniosła 77,36%. Na dalszych miejscach pod względem poziomu bezrobocia długotrwałego znalazły się następujące zawody:

- portier – 72,38%,
- pozostali hodowcy zwierząt – 71,95%,
- pomoc dentystyczna – 70,67%,
- ubojowy – 69,44%
- opiekunka domowa – 68,81%.

Najmniejszy poziom bezrobocia długotrwałego w badanym okresie zanotowano dla zawodu telemarketer – 0,00%. Na dalszych miejscach pod tym względem uplasowały się następujące zawody: organizator agrobiznesu – 2,17%, bukietarz – 3,23%, kucharz małej gastronomii – 4,78%, żołnierz zasadniczej służby wojskowej – 5,10% oraz politolog – 8,0%.

Na podstawie danych zawartych w tabeli nr 9 można stwierdzić, że największy wskaźnik bezrobocia długotrwałego występuje w przypadku zawodów o wąskiej specjalizacji (bibliotekoznawca, portier, hodowcy zwierząt, pomoc dentystyczna, etc). Ewentualna praca wykonywana przez osoby posiadające te zawody opiera się na realizowaniu wąskiego ściśle określonego zakresu zadań służbowych i zawodowych, dlatego też kwalifikacje zawodowe osób z takimi zawodami dotyczą również bardzo wąskiego obszaru. Wśród zawodów o największym poziomie bezrobocia długotrwałego znalazły się zarówno zawody bazujące na pracy fizycznej jak również zawody wymagające pracy umysłowej i zaangażowania intelektualnego. Sytuacja bezrobotnych posiadających tego typu zawody na rynku pracy jest z zasady trudna, bowiem zbyt ścisła specjalizacja zawodowa bardzo ogranicza pole i opcje możliwości zatrudnienia. Zauważyć trzeba również, iż zawody o największym wskaźniku bezrobocia długotrwałego są na ogół zawodami opartymi na pracy fizycznej lub

fizycznie – umysłowej, nie wymagającymi wysokiego wykształcenia. W połączeniu ze wspomnianym już bardzo wąskim zakresem kwalifikacji zawodowych owocuje to tym bardziej niekorzystnym położeniem bezrobotnych posiadających takie zawody na rynku pracy. Inaczej bowiem niż w przypadku zawodów opartych na wiedzy i technologii, gdzie wąska specjalizacja jest atutem, w tym przypadku stanowi ona poważną przeszkodę.

Jednocześnie mając na uwadze dane z zakresu najmniejszego poziomu bezrobocia długotrwałego stwierdzić można, iż wśród zawodów charakteryzujących się stosunkowo niskim jego poziomem znalazły się w większości zawody bazujące na pracy intelektualnej, wymagającej odpowiedniego wykształcenia. Jednocześnie w zawodach tych istnieje dość znaczna liczba osób wchodzących na rynek pracy po zakończeniu procesu edukacji. Świadczyć może to o wysokiej mobilności zawodowej i operatywności w obszarze poszukiwania pracy reprezentowanych przez te kategorie zawodowe bezrobotnych. Należy również zwrócić uwagę na stosunkowo niski stopień bezrobocia długotrwałego wśród bezrobotnych bez zawodu. Zjawisko to nie do końca musi wynikać z korzystnej sytuacji tej kategorii osób na rynku pracy. Wydaje się, iż jest ono raczej związane z podejmowaniem przez te osoby różnego rodzaju prac krótkotrwałych, po których zakończeniu powracają one do stanu bezrobocia. Nierzadko ta sztuczna mobilność zawodowa tej kategorii bezrobotnych realizowana jest przy wykorzystaniu różnego rodzaju form zatrudnienia wspieranego. Nie jest to właściwa metoda rozwiązania problemu, bowiem jej skuteczność w aktywizacji zawodowej bezrobotnych jest bardzo niska.

4. PODSUMOWANIE

Mając na uwadze całość dotychczasowych analiz w obszarze struktury zawodów nadwyżkowych i deficytowych w roku 2005 wypracować można kilka kluczowych wniosków:

1. Nadal na regionalnym rynku pracy nadal znacznym problemem pozostaje **bezrobocie strukturalne powiązane ze strukturą społeczno – zawodową ludności** regionu, która szczególnie w zakresie kwalifikacji i umiejętności zawodowych prezentuje duży poziom niedopasowania do struktury rynku pracy. W województwie występuje szereg bardzo licznych kategorii zawodowych zarejestrowanych bezrobotnych, którzy posiadają kwalifikacje nieprzydatne na rynku pracy. Pomimo podejmowanych zabiegów dążących do zmian kwalifikacji zawodowych i ich dostosowania do potrzeb rynku pracy, kategorie te nadal charakteryzują się dużą i niezmienną liczebnością.

2. W regionie istnieje bardzo silne **powiązanie bezrobocia z innymi zjawiskami społecznymi o wybitnie niekorzystnym (patologicznym) charakterze**. Często trwałe bezrobocie jest skorelowane z wykluczeniem zawodowym i społecznym. Problemem jest też znany powszechnie „syndrom wyuczonej bezradności”, który pomimo wszystko nadal występuje wśród znacznej liczby bezrobotnych.

3. Pomimo dążeń do zrównania statusu płci na rynku pracy, **kobiety nadal znajdują się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy w porównaniu z mężczyznami**. Istnieje tu pewna kategoria zawodów wybitnie „sfeminizowanych”, dla których praktycznie nie występują oferty pracy.

4. Na regionalnym rynku pracy występuje także bardzo **silne niedopasowanie sektora edukacyjnego i siatki kierunków i placówek kształcenia do potrzeb rynku pracy**. Świadczy o tym choćby analiza sytuacji osób wchodzących na rynek pracy po zakończeniu okresu edukacji. Widoczne są zwłaszcza braki w dziedzinie nowoczesnego kształcenia niższej kadry zawodowej.

5. Zachodniopomorski rynek pracy jest rynkiem o znacznej **nadwyżce podaży siły roboczej i deficycie podaży pracy**. W zawiązku z czym na rynku tym zdecydowanie lepszą pozycję posiadają pracodawcy. Jednocześnie niedostawianie

zasobów personalnych bezrobotnych pod kątem kwalifikacji zawodowych uniemożliwia nierzadko pracodawcom sprawny dobór i rekrutację wymaganej kadry pracowniczej.

6. Na regionalnym rynku pracy kluczowe znaczenie posiadają **zawody o wąskim stopniu wyspecjalizowania i zakresie wykonywanych czynności**. Bardzo wąska i jednocześnie jakościowo zróżnicowana jest również kategoria zawodów rokujących realne szanse na otrzymanie zatrudnienia. Olbrzymia jest natomiast kategoria zawodów w pełni deficytowych, w których znalezienie zatrudnienia jest praktycznie niemożliwe. W związku z tym bardzo trudno jest precyzyjnie zaplanować i przeprowadzić ścieżkę rozwoju i modyfikacji kariery zawodowej, w taki sposób aby prowadziła ona do rozwoju zawodowego.

Zaprezentowane wnioski opracowane zostały na podstawie przeprowadzonej analizy. Nie mają one jednakże charakteru aksjomatycznego. Opierają się bowiem na pewnych założeniach ogólnych i przypuszczeniach, które nie muszą być do końca uprawomocnionymi. Również charakter danych, jakie zostały wykorzystane do analizy nie pozwala na pełny i jednoznaczny opis struktury bezrobocia w regionie. Dane te są bowiem czysto ilościowym, statystycznymi informacjami uzyskanymi z powiatowych urzędów pracy w województwie. Tym niemniej opracowanie niniejsze może stanowić wiarygodne źródło wiedzy w zakresie monitoringu zawodów na zachodniopomorskim rynku pracy.

5. ZASTOSOWANE METODY OBLICZEŃ WSKAŹNIKÓW

W raporcie, w celach analitycznych zastosowane zostały 3 podstawowe wskaźniki ujęte we wspomnianych zaleceniach, takie jak: *średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej w zawodzie k*, *wskaźnik intensywności nadwyżki* oraz *wskaźnik długotrwałego bezrobocia*.

Obliczenia niniejszych wskaźników dokonane zostały zgodnie z przyjętymi wzorami:

a) Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) siły roboczej (\bar{N}_I^k)

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w ciągu danego roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w ciągu danego roku,

przy czym wielkości te są obliczane według wzorów:

$$\bar{B}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} B_i^k}{12}$$

$$\bar{O}_I^k = \frac{\sum_{i=1}^{12} O_i^k}{12}$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i-tym miesiącu w zawodzie k

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i-tym miesiącu w zawodzie k

b) Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k ($W_{n,I}^k$)

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k}$$

gdzie:

\bar{O}_I^k , \bar{B}_I^k są określone wzorami (2) i (3)

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

c) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w zawodzie k ($W_{d,I}^k$)**

$$W_{d,I}^k = \frac{B_{d,I}^k}{B_I^k} \cdot 100\%$$

gdzie:

$B_{d,I}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w końcu danego roku,

B_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w końcu danego roku.

SPIS TREŚCI

1. UWAGI WSTĘPNE	1
2. LICZBA BEZROBOTNYCH I OFERT PRACY WEDŁUG KATEGORII	1
Liczba bezrobotnych oraz liczba ofert pracy wg zawodów w odniesieniu do płci osób bezrobotnych.....	2
Liczba bezrobotnych oraz liczba ofert pracy wg zawodów w odniesieniu do bezrobotnych wkraczających na rynek pracy po zakończeniu edukacji.....	14
3. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM W ROKU 2005	28
Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej	28
Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów.....	33
Wskaźnik bezrobocia długotrwałego.....	37
4. PODSUMOWANIE	41
5. ZASTOSOWANE METODY OBLICZEŃ WSKAŹNIKÓW	43